

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2023.

1. VELJAČE 2024.

Narodna knjižnica „Petar Preradović“
Vjeruška Štivić, ravnateljica

SADRŽAJ

Knjižnica – najstarija kulturna ustanova u gradu	2
Opći podatci o knjižnici	3
Temeljni akti i dokumenti	4
Vizija, misija i ciljevi	5
Ustrojstvo, prostor i oprema	6
Upravno vijeće i ravnateljstvo	7
Djelatnici i stručna usavršavanja	8
Knjižnični fond	15
Nabava i stručna obrada knjižnične građe	15
Rad s knjižničnom građom	17
Korištenje knjižnične građe	18
Zavičajna zbirka <i>Bjelovariana</i>	20
Zbirka periodike na Studijskom odjelu	20
Informacijska djelatnost	21
Korisnici i posjete	22
Boravak u knjižnici	25
Sudjelovanje korisnika u programima Knjižnice	26
Igraonica – kraći program za djecu predškolskog uzrasta	29
Kulturna, edukativna i javna djelatnost	30
Programi za djecu	30
Programi za odrasle	31
Virtualne aktivnosti	37
Informativna i promotivna djelatnost	39
Suradnje i partnerstva	41
Županijska matična razvojna služba	43
Zaključak	47

KNJIŽNICA

Najstarija kulturna ustanova grada Bjelovara

Narodna knjižnica *Petar Preradović* (u dalnjem tekstu Knjižnica) najstarija je kulturna ustanova grada Bjelovara i jedna od najstarijih knjižnica u Hrvatskoj. Temelji se na čitaonici čitaoničkog društva *Cassino-Verein Belowar* iz 1832. godine, a kao narodna knjižnica nastavlja bogatu tradiciju javnih čitaonica i knjižnica grada Bjelovara od 1949. godine.

Knjižnica je najveća kulturna institucija grada Bjelovara i Bjelovarsko-bilogorske županije na čijem području djeluje i kao matična knjižnica prema odredbi Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske. Ona je za veliki dio stanovnika Bjelovara i okoline glavni izvor informacija i znanja te raznih čitateljskih materijala za edukativne i rekreativne svrhe.

„Narodna knjižnica, kao lokalna pristupna točka znanju, temeljni je preduvjet cjeloživotnog učenja, samostalnog odlučivanja i kulturnog razvoja pojedinaca i društvenih skupina.“

(IFLA-in / UNESCO-v Manifest za narodne knjižnice, 2022.)

Cjelokupno djelovanje Knjižnice usmjерeno je na pružanje provjerениh usluga i programa i uvođenje novih u skladu s društvenim i tehnološkim promjenama, u različitim oblicima i na razne načine, s ciljem zadovoljavanja informacijskih, obrazovnih, kulturnih, društvenih i rekreacijskih potreba korisnika, stanovnika grada Bjelovara te njegove bliže i šire okolice, bez obzira na dob, spol, nacionalnu pripadnost, rasu, vjersko ili političko uvjerenje. Knjižnica nastoji pridonijeti ukupnom obrazovnom i kulturnom razvoju zajednice i biti potpora korisnicima u njihovom osobnom i profesionalnom razvoju, a naročita pažnja posvećuje se posebnim i marginaliziranim skupinama korisnika kako bi im se olakšalo uključivanje u društvo. Čuvanje vrijednosti hrvatske kulture, posebno zavičajne baštine, kao i promicanje multikulturalnosti važnije su zadaće Knjižnice.

OPĆI PODATCI O KNJIŽNICI

NAZIV	Narodna knjižnica <i>Petar Preradović</i>
LOGO	
OSNIVAČ I OSNIVAČKA PRAVA	Grad Bjelovar „Odluka o preuzimanju osnivačkih prava Bjelovarsko-bilogorske županije nad Narodnom knjižnicom <i>Petar Preradović</i> Bjelovar“, KLASA: 612-04/97-01/1, URBROJ: 2103/01-02-98-4 od 21. svibnja 1998.
SJEDIŠTE	Trg Eugena Kvaternika 11, 43000 Bjelovar
MATIČNI BROJ	3316726
OIB	47706780642
UPISNIK KNJIŽNICA	K-27/3
NKD	92511
IBAN	HR2524020061100000336
TELEFON/TELEFAKS	043/243-624
E – POŠTA	info@knjiznica-bjelovar.hr
MREŽNA STRANICA	https://knjiznica-bjelovar.hr/
FACEBOOK	https://www.facebook.com/nkppBj/
TWITTER	https://twitter.com/KnjiznicaBj/
INSTAGRAM	https://www.instagram.com/knjiznica.bjelovar/

TEMELJNI AKTI I DOKUMENTI

Ukupno poslovanje Knjižnice temelji se na:

- „Ustavu Republike Hrvatske“
- „Zakonu o knjižnicama“ (NN 17/2019 i 98/2019) i
 - podzakonskim aktima Hrvatskog knjižničnog vijeća
- „Standardu za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj“ (NN 103/2021)
- IFLA-inom/UNESCO-ovom „Manifestu za narodne knjižnice“, 2022.
- IFLA-inim „Smjernicama za narodne knjižnice“ i pratećim smjernicama za pojedine korisničke skupine i usluge u narodnim knjižnicama
- IFLA-inom „Manifestu o internetu“
- ostalim stručnim, hrvatskim i međunarodnim dokumentima
- „Nacionalnoj strategiji za poticanje čitanja“
- „Konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda“
- UN-ovoju „Konvenciju o pravima djeteta“
- „Zakonu o autorskim i srodnim pravima“ (NN 111/21)
- „Zakonu o volonterstvu“ (NN 58/07, 22/13, 84/21)
- „Zakonu o provedbi „Opće uredbe o zaštiti podataka““ (NN 42/18)
- „Zakonu o pristupačnosti mrežnih stranica i programske rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora“ (NN 17/2019)
- prijedlozima programa rada pojedinih odjela i službi (Dječji odjel, Odjel za odrasle, Studijski odjel, Služba za nabavu i obradu knjižnične građe, Bibliobusna služba, Županijska matična razvojna služba) i Područne knjižnice Nova Rača
- „Programu javnih potreba u kulturi Grada Bjelovara“ za 2023. godinu
- „Strateškom planu Narodne knjižnice Petar Preradović 2022.–2027.“

Polazeći od navedenih dokumenata, uloga Knjižnice je omogućiti korisnicima slobodan pristup nacionalnim i svjetskim kulturnim i intelektualnim dobrima, podupirati formalno i cjeloživotno obrazovanje te razvijati sve vrste pismenosti. Knjižnica osigurava odgovarajuće prostorne uvjete i opremu, a usluge i programe provode kompetentni djelatnici. Svojim djelovanjem Knjižnica, kao nositelj razvoja knjižničarskog sustava u lokalnoj sredini, doprinosi poboljšanju kvalitete života stanovnika grada i županije i važan je čimbenik društvenog i gospodarskog razvoja lokalne zajednice i društva u cjelini.

Temeljne zadaće Knjižnice su nabava, stručna obrada, čuvanje i davanje na korištenje knjižnične građe, poticanje i širenje čitanja, opće pismenosti i kulture te osiguravanje neometanog pristupa knjižničnoj građi radi zadovoljavanja informacijskih, obrazovnih, kulturnih, društvenih i rekreacijskih potreba korisnika, stanovnika grada i županije.

VIZIJA, MISIJA I CILJEVI

VIZIJA

Knjižnica je prepoznatljivo mjesto u svojoj zajednici kao izvorište znanja, susretište stanovnika te kao središte kulture i pismenosti. Sustavno odgovara na potrebe i zahtjeve korisnika i posjetitelja te omogućava slobodan pristup informacijama i znanju. Pridonosi ukupnom obrazovnom i kulturnom razvoju zajednice, ali i svakog pojedinca. Poželjan je suradnik i partner poznat po izvrsnosti usluga i programa koje provode kompetentni djelatnici. Štiti interese korisnika, djelatnika, suradnika i osnivača.

„Narodna knjižnica ,Petar Preradović“ je prepoznatljiv kulturni centar zajednice.“
(„Strateški plan Narodne knjižnice ,Petar Preradović“ 2022.–2027.“)

MISIJA

Ukupno djelovanje Knjižnice usmjeriti na pružanje provjerenih usluga i programa kao i uvoditi nove s ciljem zadovoljavanja informacijskih, obrazovnih, kulturnih, društvenih i rekreativskih potreba korisnika, stanovnika grada Bjelovara i šire okolice bez obzira na dob, spol, sposobnosti, nacionalnu pripadnost, rasu, vjersko ili političko uvjerenje. Promicati inkluzivnost i multikulturalnost te vrijednosti hrvatske i zavičajne kulture baštine.

„Podupirati potencijale pojedinaca i društveni razvoj poticanjem znanja, kulture čitanja, inovativnosti i kvalitetnog provođenja slobodnog vremena.“

(„Strateški plan Narodne knjižnice ,Petar Preradović“ 2022.–2027.“)

CILJEVI

- kontinuirano podizati razinu u obavljanju temeljnih poslova Knjižnice
- izgrađivati kvalitetan fond bez cenzure i pritisaka
- razvijati čitateljske navike kod djece od rane dobi i tijekom formativnih godina, te njegovati kulturu čitanja u svim ostalim životnim razdobljima
- biti potpora formalnom i cjeloživotnom obrazovanju
- širiti krug korisnika i mrežu ogranaka
- jačati vezu korisnika i Knjižnice
- povećati prepoznatljivost Knjižnice u javnosti
- podržavati opće kulturne standarde
- sudjelovati u stvaranju kulturnog identiteta na razini grada i šire
- promicati svijest o kulturnom i posebice zavičajnom nasleđu
- promicati svijest o „zelenom“ i održivom razvoju
- osigurati odgovarajuće prostorne uvjete
- osigurati odgovarajuću opremljenost i nove informacijsko-komunikacijske tehnologije
- promicati umjetnost, znanstvena i druga postignuća
- stvarati tim kompetentnih, entuzijastičnih i zadovoljnih djelatnika koji su nositelji svih knjižničnih aktivnosti.

U skladu s vizijom, misijom i ciljevima, Knjižnica je provodila aktivnosti i neprekidno unaprjeđivala rad na područjima: nabave knjižnične građe i izgradnje raznovrsnih fondova i zbirki u kojima se ogleda multikulturalnost i socijalna uključivost, stručnoj obradi građe, čuvanju i davanju građe na korištenje, na mjerama zaštite knjižnične građe kao kulturnog dobra, razvijanju informativno-referalne službe i međuknjižnične posudbe, te protoku informacija i pomoći korisnicima kod traženja odgovarajuće građe. Važna područja koja je Knjižnica pokrivala su pedagoško-animatorski rad s djecom rane, predškolske, osnovnoškolske i srednjoškolske dobi te rad sa studentima, razvijanje prijateljskih i povjerljivih usluga za odrasle korisnike – s posebnom pažnjom na korisnike treće životne dobi i na druge marginalizirane skupine kao što su osobe s invaliditetom i socijalno ugroženi građani – te razvijanje i njegovanje kulture čitanja u zajednici. U svom radu pratila je glavne strateške smjernice istaknute u „Strateškom planu Narodne knjižnice „Petar Preradović“ 2022.–2027.“: pružanje izvrsnih knjižničnih usluga (*Knjižnica uvijek i za sve!*), poticanje čitalačke kulture (*Čitanjem rastem*), centar razvoja zajednice (*Knjižnica u centru*) i stalni rad na unaprjeđivanju knjižničnog poslovanja u korist zajednice u kojoj djeluje (*Jača knjižnica za snažniju zajednicu*).

Ostvarivala je suradničke i partnerske odnose sa srodnim ustanovama na lokalnoj i državnoj razini iz sektora kulture, zatim s odgojno-obrazovnim ustanovama iz područja grada, okolice i županije, te ostalim zainteresiranim ustanovama, organizacijama, poduzećima, udrušama, društvima i pojedincima koji su, kao dodana vrijednost, doprinosili pružanju kvalitetnih usluga i bogatijih programa Knjižnice. Knjižnica je radila na razvijanju mreže knjižničnih jedinica na lokalnoj razini vodeći računa o demografskim, socijalnim i gospodarskim čimbenicima te interesima korisnika. Županijska matična razvojna služba je u suradnji s Ministarstvom kulture i medija Republike Hrvatske, Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom u Zagrebu, Hrvatskim knjižničnim vijećem i stručnim tijelima Hrvatskog knjižničarskog društva razvijala knjižničarsku struku na lokalnoj i državnoj razini. Knjižnica je vodila dokumentaciju o građi i korisnicima u skladu s odgovarajućim zakonima i pravilnicima.

USTROJSTVO, PROSTOR I OPREMA

Knjižnica svoju djelatnost obavlja u sklopu svojih odjela i službi **na četiri lokacije od ukupno 1 610 m²**. U zgradi u samom središtu grada, na adresi Trg Eugena Kvaternika 11, na ukupno 1080 m² smješteni su:

- **Služba za administrativno-računovodstvene i tehničke poslove (Tajništvo)**
- **Služba za nabavu i obradu knjižnične građe**
- **Čitaonica tiska**
- **Odjel za odrasle**
- **Studijski odjel**
- **Županijska matična razvojna služba**

U dislociranim objektima djeluju:

- **Dječji odjel i Igraonica** na adresi Šetalište dr. Ivše Lebovića 9 (350 m²)

- **Bibliobusna služba** u iznajmljenom prostoru na Radićevom trgu (90 m^2)
- **Područna knjižnica Nova Rača** u zgradbi Općine Nova Rača (90 m^2)
- **Knjižni stacionar Doma umirovljenika** u Domu za starije i nemoćne Bjelovar u ulici Vlahe Paljetka.

U tijeku su građevinski radovi na povjesnoj zgradi na Šetalištu dr. Ivše Lebovića 9 u kojoj je smješten Dječji odjel. Od travnja do lipnja 2023. izvodila se konstrukcijska obnova nakon koje slijedi cjelovita obnova i opremanje. Za to vrijeme Dječji odjel radi u privremenom prostoru od 70 m^2 u zgradbi na Trgu Eugena Kvaternika 7a, dok se programi Igraonice odvijaju u matičnoj zgradbi u prostoru čitaonice tiska gdje se odvijaju i drugi programi Dječjeg odjela namijenjeni vrtićkim grupama i razredima. Obnovom zgrade Dječjeg odjela dobit će se dodatni prostor u potkroviju od 330 m^2 . Predviđa se da će time biti zadovoljene prostorne potrebe za neometano odvijanje programskih aktivnosti Dječjeg odjela i Igraonice te za pohranu knjižnične građe tog odjela. S obzirom na to da matična zgrada Knjižnice ne zadovoljava sve uvjete knjižnice 21. stoljeća, što se odražava i na zadovoljavanje potreba suvremenog korisnika, Knjižnica je pripremila dokumentaciju i prijavila matičnu zgradu na Javni poziv Ministarstva kulture i medija RH za *Energetsku obnovu zgrada sa statusom kulturnog dobra* čiji se rezultati očekuju početkom 2024. godine. No, energetskom obnovom Knjižnica neće riješiti goruci problem s prostornim kapacitetom. Prije svega se to odnosi na spremišni prostor za odlaganje i pohranu knjižne građe pa je sa svakom novonabavljenom knjigom taj problem sve izraženiji. Sve što se moglo učiniti po pitanju stvaranja dodatnog mjesta na policama je učinjeno. Korisnički prostori prenamijenjeni su u spremišta za knjižničnu građu. Koristi se i jedno spremište koje je dislocirano od matične zgrade, a za potrebe odlaganja građe morao se iskoristiti i podrum u kojem mikroklimatski uvjeti nisu odgovarajući te građa koja se ondje nalazi propada. Radi pomanjkanja mjesta na policama u slobodnom pristupu, u spremišta se odlaže i novija frekventna građa pa je otežan rad vezan uz cirkulaciju i manipulaciju s građom kao što su posudba i odlaganje na police, utvrđivanje stanja fonda, izlučivanje, redovan otpis i revizija.

SPREMIŠTE BIBLIOBUSNE SLUŽBE I BIBLIOBUS

Bibliobusna služba Knjižnice nalazi se u unajmljenom prostoru na Trgu Stjepana Radića 11 koji ne zadovoljava u potpunosti potrebe Službe. Prostor je odgovarajuće veličine za potrebe odlaganja knjižnične građe i knjižničari tamo mogu obavljati stručne poslove dok nisu na terenu. Problem je što uz prostor ili u njegovoj blizini nema odgovarajućeg parkirnog mjesta za bibliobus i to otežava izmjenu knjižnične građe prije odlaska na teren. Iz tog je razloga vozač bibliobusa prisiljen parkirati vozilo na nedopuštenim mjestima čime radi prometni prekršaj. Odgovarajuće rješenje bi bilo pronaći ili izgraditi prostor u kojemu bi na jednom mjestu bilo spremište knjižnične građe Bibliobusne službe, ured za djelatnike i garaža za vozilo ili barem natkriveni prostor kako bi se vozilo i građa koja se u njemu nalazi zaštitila od nepogodnih vremenskih utjecaja te time sačuvala od bržeg propadanja i dodatno osigurala od oštećivanja i provale.

U rujnu 2023. godine Knjižnica je uspješno završila dvogodišnji projekt *Moja putujuća knjižnica*. 2021. godine sklopljen je *Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte financirane iz Europskog socijalnog fonda u sklopu programa 2014.–2020.* UP.02.1.1.15.0072. Tijekom dvije godine, koliko je trajao Projekt, održano je više desetaka radionica za ciljne skupine, djecu i mlade iz ruralnih sredina i žene iznad 54 godina te je nabavljeno novo bibliobusno vozilo u vrijednosti od 170.230,27 eura.

INFORMATIČKA OPREMA I RAČUNALNI PROGRAMI

Suvremeno poslovanje, pa tako i knjižnično, zahtjeva suvremenu informacijsko-komunikacijsku tehnologiju. Knjižnica za nabavu informatičke opreme ima ograničena sredstva koju većinom osigurava putem *Javnog poziva Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske* u programu *Nabava informatičke opreme, računalnih usluga i programa* što ne zadovoljava stvarne potrebe. U 2023. godini knjižnica je nabavila: 2 stolna računala (1 za Službu nabave i obrade, 1 za Zavičajnu zbirku), 3 monitora (Služba nabave i obrade, Zavičajna zborka, Tajništvo i računovodstvo), 1 USB čitač DVD-a, A3 tintni printer za Odjel za odrasle i 1 mikrofon (bubicu) s kablom.

UPRAVNO VIJEĆE I RAVNATELJSTVO

Knjižnicom upravlja Upravno vijeće sastavljeno od pet članova. Aktualni članovi Upravnog vijeća su Ivana Peulja, Đurđica Časar i Viktor Pajić, te Irena Rašo i Lucija Miškić Barunić. Održano je ukupno šest (6) sjednica Upravnog vijeća na kojima su se predlagali i donosili službeni akti i dokumenti Knjižnice te na kojima se raspravljalo o segmentima njezina razvoja. Knjižnicu pravno zastupa ravnateljica Vjeruška Štivić, a zamjenica je Ivana Blažeković. Ravnateljstvo je provodilo poslove rukovođenja i vođenja poslovanja, koordiniralo rad unutar Knjižnice i rad s vanjskim suradnicima i partnerima, sudjelovalo u organizaciji aktivnosti, programa i ostalih manifestacija Knjižnice te u promotivnim aktivnostima i odnosima s javnošću. Ravnateljstvo je bilo fokusirano na realizaciju planiranih zadaća i dostizanje zadanih ciljeva Knjižnice, prije svega u osiguravanju finansijskih, kadrovskih, prostornih i organizacijskih uvjeta za rad. Ravnateljica je sudjelovala u pripremi dokumentacije za potrebe *projekta Konstrukcijske obnove zgrade Čitaonice/Dječjeg odjela i Energetske obnove zgrada sa statusom kulturnog dobra za matičnu zgradu knjižnice*. Rad ravnateljstva obilježilo je iznošenje novih ideja i poticanje na kreativne inicijative zaposlenika, usmjerenost na razvoj pojedinih odjela i službi, zagovaranje boljih prostornih, kadrovskih i finansijskih uvjeta za rad, zadržavanje visokog broja učlanjenosti i posjećenosti knjižnici, te kontinuirano podizanje razine kvalitete rada i prepoznatljivosti u lokalnoj zajednici kao i u stručnoj knjižničarskoj zajednici. Razvojni tim Knjižnice sastavio je *Akcijski plan* za Strateški plan *Narodne knjižnice „Petar Preradović“ 2022.–2027.* Poslovi ravnateljstva ostvarivali su se zajedno s Upravnim i Stručnim vijećem te Razvojnim timom i svim djelatnicima Knjižnice koje se poticalo na stalno stručno usavršavanje i aktivno sudjelovanje na stručnim skupovima.

DJELATNICI I STRUČNA USAVRŠAVANJA

Djelatnici Knjižnice su vrijedan resurs bez kojih se ne može odvijati njezin redovan rad. U realizaciji knjižničnog poslovanja i programske aktivnosti Knjižnice u 2023. godini sudjelovalo je ukupno dvadeset i sedam djelatnika, od kojih su dvadeset i jedan stručan kada. Od toga je dvoje djelatnika u 2023. radilo na određeno vrijeme za potrebe provedbe projekta *Moja putujuća knjižnica UP.02.1.1.15.0072* – administrator na puno radno vrijeme i osoba za praćenje financija na pola radnog vremena.

DJELATNICI KNJIŽNICE U 2023.	STRUČNO OSOBLJE	
	viši knjižničar	4
	knjižničar	10
	knjižničarski suradnik	1
	knjižničarski tehničar	5
	ADMINISTRATIVNO / TEHNIČKO OSOBLJE	
	tajnik	1/2
	računovođa	1/2
	administrator blagajnik	1
	spremačica	3
OSOBLJE s ugovorom na određeno vrijeme		
administrator Projekta	1	
financijski suradnik Projekta	1/2	
SURADNICI (ugovori bez zapošljavanja)		
volonteri	18	

Volonteri u Knjižnici obavljaju one poslove za koje knjižničari nemaju kompetencije, a korisnici su iskazali potrebu za njima. Najviše takvih volontera je na Dječjem odjelu gdje vode besplatne instrukcije iz matematike, hrvatskog, engleskog i njemačkog jezika i drugih nastavnih predmeta za koje korisnici iskažu interes. Volonteri su uključeni i u pružanje usluga za djecu s teškoćama u čitanju (*Slušam Govorim Čitam*), u programu usvajanja vještine znakovnog jezika (*Govorimo znakovni*) te čitaju hospitaliziranoj djeci u bjelovarskoj Općoj bolnici. Volonteri također sudjeluju u organizacijski zahtjevnijih događanja (*TEDxNKPPBjelovar i escape room Slučaj ukradenog rukopisa*) te vode specifične programe (*Čitateljska grupa Mame, Čitajmo klasike*). Na Odjelu za odrasle volontira osoba s Downovim sindromom koja obavlja jednostavne tehničke poslove kao što je omatanje knjiga, izrada iskaznica, a sudjeluje i kao ispomoć u radionicama i kod postavljanja izložbi. To je jedan od dokaza usmjerenosti Knjižnice prema inkluzivnoj ustanovi. Svi koji rade u Knjižnici svojim radom i zalaganjem doprinose jačanju ustanove koja stremi biti nezaobilazna kulturna, obrazovna i društvena točka grada Bjelovara.

Stručno vijeće Knjižnice, sastavljeno od voditelja odjela i službi, održalo je pet (5) sjednica i tri (3) sastanka na kojima se raspravljalo o važnim temama vezanim uz unaprjeđenje struke i rada Knjižnice. Razvojni tim Knjižnice redovito se sastajao radi strategije razvoja Knjižnice i pripadajućeg akcijskog plana.

Komisija za nabavu knjižnične građe sastajala se redovito jednom tjedno tijekom godine, a tijekom ljetnih mjeseci jednom mjesečno radi smanjenog opsega nabave u tom razdoblju. Radi učinkovitije nabave komunikacija između knjižničara iz odjela sa službom nabave odvijala se i putem službenog Google drive-a.

Knjižnica je motivirala i podupirala djelatnike na stalno stručno usavršavanje kako bi bili spremni odrađivati razne vrste poslova i odgovoriti na zahtjeve i potrebe korisnika u novom okruženju (Centar za stalno stručno osposobljavanje knjižničara, međunarodni, državni, županijski i lokalni stručni skupovi, seminari, radionice i predavanja.) Neki djelatnici su održali predavanja i radionice s primjerima dobre prakse iz bjelovarske knjižnice.

STRUČNI SKUPOVI, SEMINARI, KONFERENCIJE, RADIONICE...

U 2023. godini **19** djelatnika Knjižnice sudjelovalo je na ukupno **33** stručna skupa, seminara, konferencija i dr. u Hrvatskoj i inozemstvu sa svrhom stručnog usavršavanja i napredovanja. Knjižničari su održali **13** izlaganja pred stručnom zajednicom i objavili **29** stručnih radova i članaka.

Sudjelovanja djelatnika na stručnim skupovima, webinarima i dr.

- **Medijska pedagogija za knjižničare i knjižničarke 2. dio**, Goethe institut, webinar putem Zoom platforme, 1. veljače 2023.
- **Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica – najčešće pogreške**, webinar putem platfome Zoom, 9. veljače 2023.
- **Građanska znanost u knjižnicama**, CSSU webinar, 28. veljače 2023.
- **Privatni život stare knjige: interpretacija baštine, oživljavanje duha vremena i mjesta**, CSSU webinar, 23. ožujka 2023.
- **Izgradnja kvalitetnih knjižničnih zbirk za djecu : knjižničar zna!**, Multimedijalna dvorana Odjela za djecu i mladež Gradske knjižnice, Zagreb, 24. ožujka 2023.
- **Magija animacije i videa u funkciji poučavanja i promocije**, webinar, 31.ožujka 2023.
- **Medijska pedagogija za knjižničare i knjižničarke 3. dio**, Goethe institut, webinar putem Zoom platforme, 3. i 4. travnja 2023.
- **Digitalna pristupačnost u knjižnicama**, CSSU webinar 19. travnja 2023.
- **Smotra projekata ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja**, Ogranak HPKZ-a Bjelovar, Bjelovar, velika vijećnica Bjelovarsko-bilogorske županije, 4. svibnja 2023.
- **Izazovi u virtualnom svijetu i mentalna higijena**, 2. stručni skup školskih knjižničara ŽSV BBŽ, OŠ Ivanska, 10. svibnja 2023.
- **Knjižnice i turizam**, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica, 11. svibnja 2023.
- **Od sagorjevanja do ravnoteže-radionica za prevenciju burnouta**, CSSU webinar, 12. svibnja 2023.
- **Culture Moves Europe – shema individualne mobilnosti**, webinar, 19. svibnja 2023.
- **2. okrugli stol Potencijali razvitka manjih mesta i gradova promicanjem knjige i čitanja**, Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar, 19. svibnja 2023.

- 5. stručni skup *Ostvarimo potencijale knjižnica: Treća životna dob - kako održati kvalitetu života*, Karlovac, Zoom webinar, 25. svibnja 2023.
- 10. Festival hrvatskih bibliobusa i 16. Okrugli stol o pokretnim knjižnicama u RH, Gradska knjižnica Split, 26. – 27. svibnja 2023.
- 42. skupština Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog Prigorja, Gradska knjižnica Čazma 2. lipnja 2023.
- IFLA WLIC 2023, Rotterdam 21. – 25. kolovoza 2023.
- 4. stručni skup Izgradnja, upravljanje i evaluacija zbirk: Izazovi vrednovanja knjižničnih zbirk, NSK Zagreb, 15. rujna 2023.
- 11. Međunarodni festival slikovnice „Ovca u kutiji“, Pazin, 11. – 13. rujna 2023.
- Libraries and positive climate action: community engagement, webinar, 4. listopada 2023.
- Identitet regija i turistički razvoj; a gdje su tu Bjelovar i Bilogora?, Institut za turizam, KMC Bjelovar, 27. rujna 2023.
- 39. ZKD forum "Ilustracijom kroz djetinjstvo", webinar, 27. rujna 2023.
- 2. stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem Suradnja, izgradnja, nadogradnja – Volonteri u knjižnicama, Gradska knjižnica Virovitica, 29. rujna 2023.
- 14. savjetovanje za narodne knjižnice u RH s međunarodnim sudjelovanjem, HKD, Dubrovnik, 11. – 14. listopada 2023.
- Nordic libraries for sustainability, webinar, 3. studenoga 2023.
- 48. Skupština Hrvatskoga knjižničarskog društva - Pišem, čitam, razumijem i primjenjujem : zakonodavna podloga za poslovanje društva, NSK Zagreb, 13. – 14. studenoga 2023.
- Email management, stručna edukacija, Bjelovar, 20., 21. i 27. studeni 2023.
- Inkluzivno čitalačko okružje za inkluzivne knjižnice, webinar, 30. studeni 2023.
- predstavljanje projekta #SVOJA i webinar za knjižničare/knjničarke i nastavnike/nastavnice, online putem Zoom platforme, 30. studeni 2023.
- stručni skup Bibliokon: Knjižničarski self-care: održivost dobrobiti knjižničara i korisnika, Narodna knjižnica Virje, 1. prosinca 2023.
- 2. ŽSV školskih knjižničara: Primjena knjižničarskih kompetencija u procesu aktivnog učenja i poučavanja, Bjelovar, 12. prosinca 2023.
- Građanska znanost u knjižnicama, CSSU webinar 13. prosinca 2023.

Djelatnici koji su održali izlaganja

- Ivana Blažeković: *Jačanje jezičnih kompetencija djece u suradnji vrtića i knjižnice/ Smotra projekata ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u organizaciji Ogranka HPKZ-a/ velika vijećnica Bjelovarsko-bilogorske županije*, 4. svibnja 2023.
- Vjeruška Štivić i Branka Mikačević: *Predstavljanje projekta Perom do uspjeha*. Izazovi u virtualnom svijetu i mentalna higijena 2. stručni skup školskih knjižničara ŽSV BBŽ. OŠ Ivanska, 10. svibnja 2023.
- Dražena Rajsz i Ines Bobinac: *Programi u iščekivanju novog vozila!*, poster izlaganje, 10. Festival hrvatskih bibliobusa i 16. Okrugli stol o pokretnim knjižnicama u RH. Gradska knjižnica Split, 26. i 27. svibnja 2023.
- Neda Adamović: *Go Green: promoting sustainable development through the innovative program of Bjelovar public library*. IFLA WLIC 2023, Rotterdam 21.–25. kolovoza 2023.

- Snježana Berak: **Kampanja Čitaj mi! – naših 10 godina**, 17. godišnji stručno-znanstveni skup Zajednice matičnih biblioteka Srbije Biblionet 2023., Djeca i mladi – knjižnice za nove generacije, Sombor, 7.–9. rujna 2023.
- Snježana Berak: **Čitam i u čitanju rastem**, Mentorski dan – za učitelje/ice razredne nastave, Školska knjiga Zagreb, 26. rujna 2023.
- Vjeruška Štivić: **Projekt baštinskih ustanova grada Bjelovara; Kulturni četverokut, Identitet regija i turistički razvoj; a gdje su tu Bjelovar i Bilogora?**, Institut za turizam, KMC Bjelovar, 27. rujna 2023.
- Ivana Blažeković, Branka Mikačević, Lucija Miškić Barunić: **Jedni za druge: dugogodišnja tradicija volontiranja u bjelovarskoj knjižnici**, 2. stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem **Suradnja, izgradnja, nadogradnja – Volonteri u knjižnicama**. Gradska knjižnica Virovitica, 29. rujna 2023.
- Neda Adamović i Tihana Lončarić Šubaša: **Narodna knjižnica "Petar Preradović" Bjelovar – pokretač održivog razvoja kroz inovativni projekt "Zazeleni se"**, 14. savjetovanje za narodne knjižnice u RH s međunarodnim sudjelovanjem. HKD, Dubrovnik, 11.–14. listopada 2023.
- Snježana Berak: **Read to me!, The Magic Touch of Reading Promoters**, panel Frankfurt Book Fair, 18. listopada 2023.
- Vjeruška Štivić, Branka Mikačević, Ivana Blažeković i Tatjana Petrec: **Programi za osnaživanje djece i mladih za održivi razvoj Dječjeg odjela Narodne knjižnice "Petar Preradović"**. gostujuće predavanje studentima Informacijskih znanosti Sveučilišta u Zadru putem Zoom platforme, 23. studeni 2023.
- Neda Adamović: **Zadovoljan knjižničar – mit ili stvarnost?**. Bibliokon : Knjižničarski self-care : održivost dobrobiti knjižničara i korisnika, Narodna knjižnica Virje, 1. prosinca 2023.
- Neda Adamović: **Standard za školske knjižnice i Pravilnik o radu za školske knjižnice, 2. ŽSV školskih knjižničara: Primjena knjižničarskih kompetencija u procesu aktivnog učenja i poučavanja**. Bjelovar, 12. prosinca 2023.

Stručni/pregledni/znanstveni radovi i članci objavljeni u stručnim glasilima

- Adamović, Neda. **Trebaju li narodne i školske knjižnice u BBŽ nabavljati strip? – analiza istraživanja** // Stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem Strip u knjižnicama : zbornik radova. Vinkovci, 2022.
- Lončarić, Tihana. **Ljetni čitateljski izazov (Raz)otkrivanje stripa u Narodnoj knjižnici „Petar Preradović“** // Stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem Strip u knjižnicama : zbornik radova. Vinkovci, 2022.
- Lončarić, Tihana. **Virtualna zelena polica – promicanje literature o zaštiti okoliša i održivom razvoju** // Novi uvez : Glasilo Zagrebačkoga knjižničarskog društva. God. XXI, br. 39, lipanj 2023., str. 83-94. Dostupno na: <https://zkd.hr/wp-content/uploads/2023/06/NU-39-str.83-94.pdf>
- Pejić, Slaven. **Ilija Pejić i nove generacije knjižničara** // Svezak 25/2023., str. 28.
- Štivić, Vjeruška. **Naš Ilija – kolaž sjećanja** // Svezak 25/2023., str. 29 - 30.
- Adamović, Neda; Ivana Blažeković. **Bjelovarska knjižnica: od časničkog kasina do kulturno-informacijskog centra – izložba povodom 190 godina postojanja**

knjižničarstva u Bjelovaru, 70 godina rada Dječjeg odjela i 50 godina rada Bibliobusne službe // Svezak 25/2023., str. 34.

- Blažeković, Ivana. *Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar – od časničkog kasina do novog tisućljeća* // Svezak 25/2023., str. 35.
- Adamović, Neda; Tihana Lončarić. *Prva "Knjižnica sjemena" u Hrvatskoj* // Svezak 25/2023., str. 36.
- Adamović, Neda. *Susreti najčitatelja narodnih knjižnica Bjelovarsko-bilogorske županije: Zoom, Youtube i napokon uživo* // Svezak 25/2023., str. 37 – 38.
- Petrec, Tatjana; Branka Mikačević. *Za mlađe u godini mlađih* // Svezak 25/2023., str. 38 – 39.
- Petrec, Tatjana; Ivana Blažeković. *Put oko svijeta za 45 minuta – interaktivno-edukativna radionica* // Svezak 25/2023., str. 39 – 40.
- Miškić Barunić, Lucija. *Library music sessions* // Svezak 25/2023., str. 40
- Lončarić, Tihana. *Knjiška akademска četvrt – program promicanja čitanja za studente* // Svezak 25/2023., str. 41.
- Lončarić, Tihana. *Sudjelovanje korisnika u izradi likovno-pjesničke izložbe "Naslikajte poeziju"* // Svezak 25/2023., str. 41 – 42.
- Lončarić, Tihana. *Čitateljska grupa "Horizont" proslavila godinu dana postojanja* // Svezak 25/2023., str. 42 – 43.
- Ježek, Marija; Ana Kraljić. *Promocija čitanja putem virtualne izložbe* // Svezak 25/2023., str. 44.
- Štivić, Vjeruška. *Stručni skup Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja "Bibliokon 2022"* // Svezak 25/2023., str. 95.
- Pejić, Slaven. *Edukacija za korisnike u Narodnoj knjižnici "Petar Preradović" Bjelovar - osnove korištenja računala i pametnih telefona za početnike i osobe treće životne dobi* // Svezak 25/2023., str. 99 – 100.
- Mikačević, Branka. *Stručni skup Komisije za knjižnične usluge za djecu i mlađež "Izgradnja kvalitetnih knjižničnih zbirki za djecu: knjižničar zna!"* // Svezak 25/2023., str. 101 – 102.
- Štivić, Vjeruška; Neda Adamović. *Povodom triju obljetnica održan stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem "Vidljivost narodne knjižnice u lokalnoj zajednici".* // Svezak 25/2023., str. 103 – 104.
- Miškić Barunić Lucija; Ana Peranić. *Strukturirani tečaj u Valenciji u okviru Erasmus+ projekta* // Svezak 25/2023., 111 – 112.
- Lončarić, Tihana. *Članovi našeg Društva dobitnici nagrade Ministarstva znanosti i obrazovanja* // Svezak 25/2023., str. 118 – 119.
- Petrec, Tatjana. *O radu Društva u proteklom razdoblju* // Svezak 25/2023., str. 114 – 115.
- Mikačević, Branka; Josip Strija; Ana Škvarić. *Najknjižničarke Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja za 2022. godinu* // Svezak 25/2023., str. 119 – 120.
- Adamović, Neda; Tihana Lončarić Šubaša. *"Go Green": Promoting Sustainable Development through the Innovative Program of the Bjelovar Public Library* // ENSULIB Newsletter Volume 3, Number 2, December 2023.

- Lončarić Šubaša, Tihana; Ivana Blažeković. *Narodne knjižnice Bjelovarsko-bilogorske županije i kulturni turizam* // Vjesnik Bibliotekara Hrvatske, 66(3), str. 205–225. Dostupno na: <https://doi.org/10.30754/vbh.66.3.1118>
- Peranić, Ana; Miškić Barunić Lucija. *Pregled litavskih knjižničnih usluga i programa za odrasle na primjeru Narodne knjižnice Adomas Mickevičius i Nacionalne knjižnice Martynas Mažvydas u Vilniusu* // Vjesnik Bibliotekara Hrvatske, 66(3), 329–349. Dostupno na: <https://doi.org/10.30754/vbh.66.3.1114>
- Blažeković, Ivana. *Hrvatska kulturna baština na UNESCO-vom popisu svjetske baštine*. // Bjelovarski učitelj : časopis za odgoj i obrazovanje // Bjelovarski učitelj : časopis za odgoj i obrazovanje 28, 1-3(2023.) str. 114–119.
- Štivić, Vjeruška; Mikačević, Branka. *Narodne knjižnice i zavičajna kulturna baština : Projekt Narodne knjižnice „Petar Preradović“ Perom do uspjeha : crtice iz života zavičajnih pisaca za djecu i mlađe bjelovarskog kraja* // Bjelovarski učitelj : časopis za odgoj i obrazovanje 28, 1-3(2023.) str. 136–148.

SUDJELOVANJE U RADU STRUKOVNIH UDRUGA

Hrvatsko knjižničarsko društvo

- Komisija za knjižnične usluge za djecu i mlađež – Branka Mikačević, članica
- Komisija za čitanje – Tatjana Petrec, članica
- Komisija za pokretne knjižnice – Dražena Rajsz, članica
- Komisija za statistiku i pokazatelje uspješnosti u knjižnicama – Neda Adamović, članica

Društvo knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja

- Vjeruška Štivić, potpredsjednica
- Tatjana Petrec, tajnica i članica Glavnog odbora
- Ivana Blažeković, članica Nadzornog odbora

Uredništvo časopisa *Svezak*

- Lucija Miškić Barunić, rubrika *Učimo bez granica* (stručni skupovi)
- Tihana Lončarić Šubaša, rubrika *Nagrade, priznanja i napredovanja u struci*
- Branka Mikačević, rubrika *Učimo bez granica*

Hrvatsko čitateljsko društvo

- Snježana Berak, članica

ELINET (The European Literacy Policy Network)

- Snježana Berak, članica

Hrvatsko pedagoški književni zbor – ogrank Bjelovar

- Ivana Blažeković, članica
- Tatjana Petrec, članica
- Branka Mikačević, članica

Društvo *Naša djeca* Bjelovar

- Branka Mikačević, voditeljica Dječjeg gradskog vijeća grada Bjelovara
- Vjeruška Štivić, članica

MENTORSTVO, STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE, STUDENTSKA PRAKSA

U 2023. godini dvoje knjižničara je bilo uključeno u stručno osposobljavanje radi stjecanja zvanja knjižničarski tehničar i knjižničar. Tijekom obuke prošli su sve službe i odjele Knjižnice te stekli uvjete za pristupanje stručnom ispitnu na prosinacki rok u *Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu*. U 2023. nije bilo iskazanih interesa za studentsku praksu u Knjižnici. Dvoje knjižničara je mentoriralo kolege na stručnom osposobljavanju.

KNJIŽNIČNI FOND

Knjižnični fond je sva građa koju knjižnica posjeduje i daje na korištenje. Knjižnična građa i knjižnična djelatnost od posebnog su interesa za Republiku Hrvatsku i prema „Zakonu o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti“ uživaju njezinu osobitu zaštitu.

Knjižnični fond je promjenljiv i stalno se popunjava u okviru točno određenih granica. Za potrebe izgradnje kvalitetnog knjižničnog fonda, čemu se teži, važno je definirati nabavnu politiku koja uz nabavu uključuje i obradu, pročišćavanje te vrednovanje fonda.

Prema inventuri knjižnica na dan 31. prosinca 2023. u svom fondu ima: 179 384 jedinica knjižnične građe:

svezaka knjiga	160 785
periodike	6 770
AV-građe	9 702
igračaka i društvenih igara	1 052
grafika i plakata	1 075
UKUPNO	179 384

NABAVA I STRUČNA OBRADA KNJIŽNIČNE GRAĐE

Nabava knjižnične građe odvijala se prema *Smjernicama za nabavu Knjižnice*, a koje se temelje na *Standardu za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj*. Nabava je usko povezana s godišnjom izdavačkom produkcijom i korisničkim potrebama i željama, što se pridodaje općim načelima nabave. Broj novonabavljenje knjižne građe u 2023. veći je u odnosu na prethodnu godinu i iznosi 5 000 jedinica građe, no što se tiče nabave knjiga putem kupnje još uvjek ne dostiže *Standard* koji propisuje prosječnu prinu knjiga putem kupnje prema broju stanovnika grada (za 36 316 stanovnika godišnji priljev knjižne građe putem kupnje je 7 263 svezaka). Nabava zadovoljava *Standard* prema ukupnom broju građe koju Knjižnica posjeduje (160 785) u odnosu na broj stanovnika u županiji (101 879), a koji propisuju najmanje 1 knjigu u analognom obliku po stanovniku županije. Smanjeni opseg nabave koji ne prati *Standard* rezultat je ponajviše izraženog problema s prostorom za odlaganje novoprstigle građe te povećanje cijene knjige u 2023.

U 2023. godini ukupno je prinovljeno **5 398** jedinica nove građe od toga:

svezaka knjiga	5000	
periodike	80	
AV-građe	245	
igračaka i društvenih igara	2	
grafika i plakata	71	
UKUPNO	5 398	

Knjižnica pomno radi nabavu knjiga po UDK stručnim skupinama radi zadovoljavanja onog što je propisano Standardom.

Prinovljene knjige po UDK stručnim skupinama:	STRUKA	2023.	%
0 Znanost općenito		112	
1 Filozofija. Psihologija		165	
2 Religija. Teologija		102	
3 Društvene znanosti		234	
5 Prirodne znanosti		105	
6 Primjenjene znanosti. Medicina		198	
7 Umjetnost. Sport. Zabava		350	
8 Znanost o jeziku i književnosti		83	
9 Povijest. Geografija		184	
UKUPNO ZNANOST		1 533	30,66
Hrvatska književnost		699	
Strana književnost		1 369	
UKUPNO KNJIŽEVNOST		2 068	41,36
Književnost za djecu i mlade (S, M, D, O)		1 399	
SVEUKUPNO		5 000	27,98

Prinovljena građa po odjelima/službama:

	Dječji odjel i igraonica	Odjel za odrasle	Studijski odjel	Bibliobus	Područna knjižnica Nova Rača
knjige	1404	2203	432	697	264
periodika			80		
AV-građa	3	230	10	1	1
igračke		2			
grafike i plakati			71		
UKUPNO	1407	2435	593	698	265

Periodika se nabavlja na Studijskom i Dječjem odjelu te u Čitaonici tiska, a obrađuje se samo na Studijskom odjelu. U 2023. godini ukupno je prinovljeno i računalno obrađeno **80** jedinica periodike. Na Studijskom odjelu je nabavljen 31 naslov časopisa za Zavičajnu zbirku, 48 za Studijski odjel te 1 za Zaštićeni fond. Jedan dio periodike nabavljen za Studijski odjel u 2023. godini nije obrađen jer čeka uvez te će biti obrađen u 2024. godini. Periodika koja se nabavlja za potrebe Čitaonice tiska i Dječjeg odjela ne inventarizira se i ne obrađuje se računalno, te zbog toga nije vidljiva i pretraživa u računalnom katalogu Knjižnice te nije dio ove statistike. To je nedostatak, osobito za korisnike koji katalogu pristupaju s udaljenosti. Iz tog se razloga statistika korištenja te periodike vodi ručno.

Dječji odjel nabavlja 6 naslova časopisa (*Smib, Mak mali koncil, Dětský koutek, OK, Modra lasta, Matka*) te **3 novine** - *Bjelovarski list, 043 Bjelovarsko – bilogorski vjesnik* i *Školske novine..*

Za Čitaonicu tiska u 2023. godini nabavljeno je 1 958 dnevnih novina te tjednih i mjesecnih časopisa. Redovito pristižu **4** naslova dnevnih novina (*24sata, Jutarnji list, Večernji list, Sportske novosti*), **9** tjednika (*Der spiegel, Glas koncila, Hrvatski tjednik, Jednota, Nacional, Oglasnik, 7DNEVNO, Školske novine, Time*), **6** dvotjednika (*Auto Klub, Bjelovarski list, Globus, Hrvatski vojnik, Vjenac, 043 Bjelovarsko-bilogorski vjesnik*) i **8** mjesecnika (*Glasnik mira, Hrvatske šume, Hrvatski umirovljenički list, Kana, Matica, OK, Vatrogasni vjesnik, Vidi*).

Dječji odjel nabavlja 6 naslova časopisa (*Smib, Mak mali koncil, Dětský koutek, OK, Modra lasta, Matka* te **3 novine** (*Bjelovarski list, Školske novine* i *043 Bjelovarsko – bilogorski vjesnik*)). Broj naslova časopisa se smanjio u 2023. jer je jedan dio časopisa prestao izlaziti.

Nabava igračaka u 2023. godini je značajno smanjena radi selidbe Dječjeg odjela i igraonice u privremeni prostor gdje su smještajni kapaciteti za pohranu igračaka mali te se za ovaj odjel nisu nabavljale nove igračke.

Ukupnom broju prinovljenih knjiga po odjelima i službama treba pribrojati i **20 jedinica građe iz Zaštićenog fonda.**

Nabava AV-građe, izuzev zvučnih knjiga, dakle CD-a, CD-ROM-ova, DVD-a u 2023. godini je i dalje u opadanju zbog zastarijevanja i razvoja tehnologije te smanjenog interesa korisnika, stoga je naglasak bio na nabavi zvučnih knjiga. Ukupno AV građa je nabavljena u broju od **239 jedinica.**

Planirano uvođenje usluge nabave i posudbe e-knjiga u 2023. godini nije realizirano radi ozbiljnih nedostatka prikazanog modula tvrtke Point d.o.o. Pitanje uvođenja e-knjiga nastavit će se razmatrati i 2024. godine kako bi se pronašlo odgovarajuće rješenje i Knjižnici omogućila nabava, a korisnicima neometana posudba i korištenje e-knjiga.

RAD S KNJIŽNIČNOM GRAĐOM

Stručna obrada građe omogućuje organizaciju knjižnične građe na policama i snalaženje u fondu, odnosno pretraživanje i pronalaženje građe po različitim kriterijima. Sva knjižnična građa obrađena je prema pravilima struke u računalnom programu za katalogizaciju *Metelwin*. Cjelokupni fond Knjižnice nalazi se u računalnoj bazi i **moe se pretraživati preko e-kataloga na mrežnoj stranici knjižnice <https://knjiznica-bjelovar.hr/>**, a od 2020. godine i **putem aplikacije za pametne telefone mKnjižnica**. Računalno obrađena građa i pretraživanje pomoći e-kataloga i nove aplikacije pozitivno se odražava na kvalitetu rada s korisnicima jer omogućuje pristup većoj količini informacija na brži i lakši način.

Redovan rad s knjižničnom građom obuhvaća i odlaganje iste na odgovarajuće mjesto na policama. S obzirom na izražen problem s nedostatkom mjesta na policama za svu postojeću i novoprdošlu knjižničnu građu, postoji stalna potreba za stvaranjem dodatnog prostora što se ostvaruje premještanjem manje tražene i starije građe u spremišta od kojih je jedno dislocirano. Izlučivanje knjiga za spremišta obuhvaća odabir knjiga za spremište, označivanje lokacije knjige u Metelu, stavljanje odgovarajuće oznake na knjigu i premještaj knjiga u spremište.

Dio prostora na policama oslobađa se otpisom knjižne građe pa se od 2022. provodi otpis povećanog opsega. Tijekom godine redovito se provodilo izlučivanje iz fonda uništene, dotrajale i zastarjele knjižnične građe. Otpisi se evidentiraju na građi, u računalnom programu, matičnom katalogu i knjigama inventara na osnovi odluke o otpisu građe. U 2023. proveden je otpis knjižnične građe na temelju *Odluke o otpisu* (KL: 406-01/23-05; URBR: 2103-1-9-01-23-1, 29.12.2023.)

Otpis knjižnične građe u 2023. po vrsti i kriterijima:

	dotrajalost	zastarjelost	nestalost	zastarjelost zaduženja	UKUPNO
knjige	2336	3201	101	664	6302
av građa	224	-	-	-	224
igračke	32	-	-	-	32
periodika	1	1	-	-	2

U 2023. godini nastavljen je rad na predmetnoj obradi knjiga i ostalih omeđenih publikacija. Predmetizirani su i obrađeni novi brojevi časopisa na Studijskom odjelu i u Zavičajnoj zbirci. Pri predmetizaciji časopisa prioritet je stavljen na one časopise koji podržavaju studije sestrinstva/medicine. Nije zapostavljena niti predmetizacija časopisa iz školstva i književnosti.

Na Odjelu za odrasle nastavilo se s označavanjem žarnovskim oznakama cjelokupnog fonda, a svi lektirni naslovi označeni su oznakom LEK. Od lipnja 2023. dio knjiga sa Studijskog odjela može se posuditi i radi toga su knjige koji se i dalje neće moći posuđivati označene s naljepnicom i napomenom u e-katalogom – *U čitaonici!*. Na Dječjem odjelu nastavilo se s označavanjem slikovnim oznakama (piktogramima) cjelokupnog fonda.

KORIŠTENJE KNJIŽNIČNE GRAĐE

Korištenje knjižnične građe i posudba jedna je od primarnih usluga Knjižnice. Korištenje knjižnične građe regulirano je dokumentom ***Pravilnik o načinu i uvjetima korištenja knjižnične građe i usluga u Narodnoj knjižnici Petar Preradović Bjelovar.***

U 2023. u Knjižnici je ukupno posuđeno **110 325** jedinica knjižnične građe, u prosjeku **443** jedinica građe dnevno.

	Dječji odjel i igraonica	Odjel za odrasle	Studijski odjel	Bibliobus	Područna knjižnica Nova Rača	UKUPNO
posuđena	31 471	62 594	2 915	13 018	3 287	110 325
vraćena	31 517	64 832	2 397	11 257	3 271	113 274
broj dana posudbe	298	297	287	144	217	u prosjeku 249
prosjek posudbe	105	211	10	90	15	89

Broj korištenja knjižnične građe po odjelima u trogodišnjem vremenskom periodu:

ODJEL	2021.	2022.	2023.
Dječji odjel i igraonica	29 437	31 651	31 471
Odjel za odrasle	65 772	62 534	62 594
Studijski odjel	2 586	2 951	2 915
Bibliobus	10 230	15 014	13 018
Područna knjižnica Nova Rača	3 277	3 080	3 287
UKUPNO	111 302	115 230	110 325

Tijekom 2023. Knjižnica je **međuknjižničnom posudbom** posudila **127** jedinica knjižnične građe drugim knjižnicama, a od drugih knjižnica posudila **35** jedinica knjižnične građe.

U 2023. bilo je **8** posudbi e-čitača i tableta pod nazivom ***Nova dimenzija čitanja***. Usluga kolektivne posudbe na Dječjem odjelu ***Torba puna knjiga*** korištena je **169** puta i **1** put ***Torba puna zabave***. Uslugu *Torba puna knjiga* najčešće koriste odgajateljice i odgajatelji dječjih vrtića za potrebe rada na poticanju rane pismenosti u odgojnim skupinama.

Suprotno stavovima da se knjige sve manje koriste statistički podatci pokazuju upravo suprotno, knjige su i dalje najkorištenija vrsta građe u Knjižnici i to iz područja lijepe književnosti.

KORIŠTENA KNJIŽNIČNA GRAĐA U 2023. PO VRSTI:

KNJIGE PO SKUPINAMA	Dječji odjel	Odjel za odrasle	Studijski odjel	Bibliobus	Područna knjižnica
0	262	744	261	89	11
1	271	4 017	56	140	58
2	101	981	72	32	17
3	313	2 339	279	69	9
5	662	562	50	431	64
6	354	2 575	520	104	30
7	1 145	1 435	93	249	20
8	100	464	176	7	46
9	470	1 592	216	79	17
UKUPNO ZNANOST	3 678	14 709	1 723	1 200	278
HRVATSKA KNJIŽEVNOST	827	6 434	203	104	161
STRANA KNJIŽEVNOST	693	39 942	74	401	1 301
KNJIŽEVNOST ZA DJECU I MLADE (S,M,D,O)	25 043	-	-	11 238	1 539
KNJIGE NA STRANIM JEZICIMA	146	-	-	-	-
UKUPNO KNJIŽEVNOST	26 708	46 376	277	11 743	3 001
UKUPNO KNJIGA	30 386	61 085	2 000	12 943	3 279
PERIODIKA	-	-	592	-	-
OSTALO (sitni tisak, ocjenski radovi, rukopisi, knjige na brajici i uvećanom tisku)	-	3	31	-	-
UKUPNO OSTALO	-	3	623	-	-
ZVUČNE KNJIGE (CD)	55	981	-	-	3
AUDIO CD	58	-	283	8	-
CD-ROM	20	137	2	-	-
DVD	590	370	7	1	5
UKUPNO AV-GRAĐA	723	1 488	292	9	8
IGRAČKE I DRUŠTVENE IGRE	362	18	-	64	-
MICRO:BIT & dodaci	54	-	-	2	-
UKUPNO NEKNJIŽNE GRAĐE	1 085	1 509	915	75	16
UKUPNO KNJIŽNIČNE GRAĐE	31 471	62 594	2 915	13 018	3 287

ZAVIČAJNA ZBIRKA BJELOVARIANA

Zavičajna zbirka Knjižnice *Bjelovariana* jedinstvena je bibliografska baza podataka o Bjelovaru i bjelovarskom kraju. Fond Zavičajne zbirke smješten je na Studijskom odjelu.

Za tu zbirku knjižnična građa se uglavnom nabavlja putem obaveznog primjerka. U 2023. nabavljeno je i obrađeno **244** jedinica knjižnične građe, od toga **31** časopisa, novina i listova, **5** CD, **2** DVD-a, **1** CD-ROM, **71** plakat i **134** knjiga (monografija, zbornika, kataloga i vodiča).

Sva građa je detaljno predmetizirana i ažurirana, a podaci prebačeni u bibliografsku bazu podataka na mrežnoj stranici Knjižnice. Svi su zbornici i godišnjaci obrađeni i analitički, tj. svaki rad posebno, a od časopisa analitički su obrađeni tekući brojevi *Bjelovarskog učitelja*.

Uvezana periodika u 2023. godini: *043: Bjelovarsko-bilogorski vjesnik* (2022.), *Bjelovarski list* (2022) i *Jednota* (2022).

Pripremljen je jedan **1 Bilten** *prinova nabavljenje građe* u 2023. godini.

Prema računalnom ispisu u 2023. godini **korišteno je 728 jedinica građe**. Gradom se služilo **31 član** i zabilježena su **44 posjete**. Za potrebe seminarskih, završnih i diplomskih radova te za potrebe istraživačkog rada u 2022., odgovoreno je na **81 upit na temu zavičaja** i izrađeno **8 tematskih popisa literature**.

Iz godine u godinu korištenje digitalizirane **zavičajne** građe raste:

- 2023. zabilježeno **65 533** korisnika/pregleda
- 2022. zabilježeno **79 910** korisnika/pregleda
- 2021. zabilježeno **55 280** korisnika/pregleda

Od 2010. godine, kada se započelo s digitalizacijom građe, do kraja 2023. godine **broj korisnika ili pregleda Bjelovariane iznosi 353 268**.

Knjižnica kontinuirano provodi digitalizaciju od 2010. godine s ciljevima: zaštiti izvornike, poboljšati dostupnost građe, pridonijeti razvoju postojećih usluga i upotpuniti fond. Postupak digitalizacije i odabira provodi se prema „Prijedlogu digitalizacije građe Zavičajne zbirke u narednom razdoblju (2021-2025)“.

ZBIRKA PERIODIKE NA STUDIJSKOM ODJELU

Periodika se koristi u Čitaonici tiska, Dječjem i Studijskom odjelu, a računalno se obrađuje samo na Studijskom odjelu. **U 2023. godini 312 jedinica periodike**. Uvezana periodika: *Bogoslovska smotra*, *Cardiologija croatica*, *Časopis za suvremenu povijest*, *Društvena istraživanja*, *Filozofska istraživanja*, *Forum*, *Hrvatska revija*, *Hrvatska vodoprivreda*, *Hrvatske šume*, *Jezik*, *Književna smotra*, *Kolo*, *Marulić*, *Matematičko fizički list*, *Medix*, *Meridijani*, *Napredak*, *Narodni zdravstveni list*, *National Geographic*, *Petnaest dana*, *Republika*, *Revija za sociologiju*, *Socijalna ekologija*, *Sociologija i prostor*, *Suvremena lingvistika i Umjetnost riječi*.

INFORMACIJSKA DJELATNOST

TEMATSKA PRETRAŽIVANJA

Korisnicima su pružane usluge odgovora na jednostavne upite, usluge složenih pretraživanja te pomoć pri izradi zahtjevnijih upita s pretraživanjem baza podataka korisnicima nedostupnih od kuće. U 2023. godini, u sklopu projekta u *Knjižnici do diplome* i drugih upita korisnika, pruženo je **142** složenih informacija na pisano postavljene upite. Pružene informacije pridonijele su izradi ocjenskih radova kako je prikazano u tablici. Svi radovi su pohranjeni u bazi Knjižnice koja do 31. prosinca 2023. raspolaže s **3 087 obrađenih i lako pretraživih ocjenskih radova** kojima se može pristupiti i preko službene mrežne stranice Knjižnice.

KORIŠTENJE OCJENSKIH RADOVA:	Odjel za odrasle	Studijski odjel	Zavičajna zbrika
referati	1	1	-
seminarski radovi	28	17	-
maturalni radovi	10	7	-
završni radovi	8	33	-
diplomski radovi	-	18	3
magistarski radovi	-	1	-
disertacija	-	1	-
ostalo	5	4	5
ukupno	52	82	8
SVEUKUPNO			142

Na **Dječjem odjelu** tematska pretraživanja najčešća su na zahtjev odgajateljica i učiteljica kojima je potrebna literatura za rad u grupi/razredu. **Ukupno je u 2023. bilo 63 tematskih pretraživanja.**

INFORMACIJSKI UPITI

Knjižničari tijekom godine redovito pružaju informacije korisnicima i odgovaraju na njihove upite, izravno, putem aplikacije i ostalih komunikacijskih kanala. **U 2023. ukupno je bilo 2 256 informacijskih upita korisnika**, od toga **1 119** na **Odjelu za odrasle**, **1 017** na **Studijskom**, **81** upit za **Zavičajnu zbirku** te **39** na **Dječjem odjelu**.

Informacijski upiti preko društvenih mreža:	DO	OZO	STU
mKnjižnica	15	497	16
e-mail	60	297	177
Messenger	7	8	1
ukupno	82	383	82
SVEUKUPNO			547

DIGITALIZACIJA NA ZAHTJEV

Knjižnica omogućava postavljanje pitanja preko elektroničke pošte te slanje skeniranih dijelova građe, poštujući *Zakon o autorskim i srodnim pravima*, putem usluge Studijskog odjela **Digitalizacija na zahtjev** u sklopu koje je izvršeno **29** usluga digitalizacije prema **15** korisnika.

PITAJTE KNJIŽNIČARE

Knjižnica u 2023. nastavlja sudjelovati u nacionalnoj online usluzi *Pitajte knjižničare*. Na pitanja vezana uz pronalaženje odgovarajuće literature, koja pristižu iz cijele Hrvatske, odgovaraju diplomirani knjižničari Odjela za odrasle i Studijskog odjela. **Ukupno je obrađeno i odgovoreno na 8 upita.**

E-KATALOG

E-katalog omogućuje stvarnim i potencijalnim korisnicima pregled na daljinu sveukupne knjižnične građe koju Knjižnica posjeduje. E-katalog omogućuje pretraživanje prema pojedinačnom upitu (autor, naslov, predmetnica, ključna riječ) ili njihovom kombinacijom te prema podatku o odgovornosti (autori, urednici, prevoditelji, ilustratori). **Broj posjeta e-katalogu Knjižnice u 2023. je 166 552.**

6 VELIČANSTVENIH KORAKA

6 veličanstvenih koraka do informacija i znanja je virtualno informacijsko pomagalo za djecu i mlade koje su izradile knjižničarke Dječjeg odjela i koje se nalazi na mrežnoj stranici Knjižnice. **Ukupan broj posjeta mrežnom mjestu u 2023. je 15 894 URL: <http://djecji.knjiznica-bjelovar.hr>**

APLIKACIJA mKnjižnica

Pomoću aplikacije korisnici pretražuju e-katalog i kalendar događanja Knjižnice, generiraju korisnički broj u bar-kôd, produžuju posudbu i rezerviraju građu i šalju upite razne vrste. Unutar aplikacije nalazi se radno vrijeme knjižnice, odgovori na česta pitanja, kontakt podaci svih odjela i službi te poveznice na društvene mreže. Do kraja 2023. ukupno je preuzeto **432** mKnjižnica aplikacija na mobilne uređaje korisnika (za Android – 269 i za iPhone – 163)

KORISNICI I POSJETE

Knjižnica je otvorena za sve stanovnike zajednice u kojoj djeluje bez obzira na dob, spol, nacionalnost, vjeroispovijest, jezik, društveni položaj i tjelesne ili mentalne posebnosti. U 2023. godini Knjižnica je bila otvorena za korisnike prema uobičajenom rasporedu, od ponedjeljka do petka od 8 do 19 sati i subotom od 8 do 13 sati sve dane u mjesecu osim državnim praznikom i blagdana.

➤ Prosječan broj radnih dana u 2023.: **249**

Knjižnica u 2023. ima **5 109 članova** što je 14 % od ukupnog broj stanovništva grada Bjelovara i okoline, no pridoda li se tome cijelo područje koje Knjižnica pokriva knjižničnim uslugama, a to je još desetak općina s područja Bjelovarsko-bilogorske županije, taj postotak iznosi otprilike 9 % što je značajno ispod preporučenog broja učlanjenih korisnika u knjižnicu prema *Standardu*, a to je najmanje 18 % od ukupnog broja stanovnika područja na kojemu knjižnica djeluje. No, stvaran broj korisnika knjižničnih usluga ipak je veći od broja učlanjenih jer se i dalje dio korisnika, posebno unutar jedne obitelji, koristi jednom članskom iskaznicom unatoč mogućnosti učlanjenja svih članova obitelji putem obiteljske članarine.

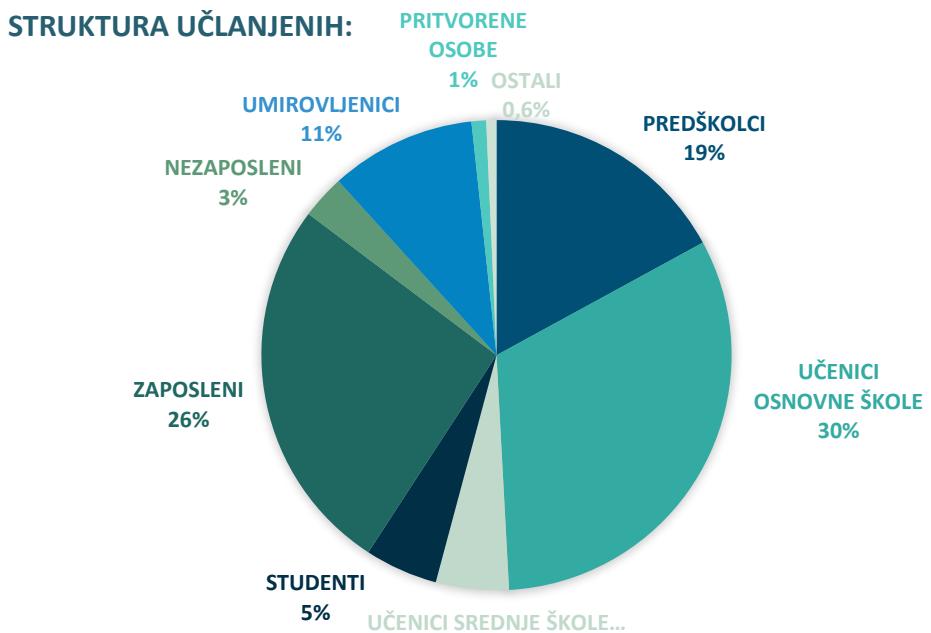
Ukupan broj članova Knjižnice u 2023. po odjelima i službama:

ODJEL/SLUŽBA	2021.	2022.	2023.
Dječji odjel i igraonica	1 100	1 032	1 088
Odjel za odrasle/Studijski odjel	2 160	2 212	2 157
Bibliobus	1 566	1 621	1 517
Područna knjižnica Nova Rača	243	251	226
Stacionar Dom umirovljenika	50	50	121
UKUPNO	5 119	5 166	5 109

Iz tablice je vidljiv blagi pad ukupnog broja članova Knjižnice u 2023. u odnosu na prethodne dvije godine. Iako se radi o globalnom trendu, potrebno je uložiti dodatan angažman na popularizaciji Knjižnice, knjiga i čitanja te pronaći odgovarajući način pružanja knjižničnih usluga modernom korisniku.

Struktura učlanjenih po odjelima/službama:

	Dječji odjel i igraonica	Odjel za odrasle / Studijski odjel	Bibliobus	PK Nova Rača	Stacionar Doma za starije osobe	UKUPNO	%
predškolci	357	-	577	24	-	958	19
učenici OŠ	719	-	666	152	-	1 537	30
učenici SŠ	-	253	-	3	-	256	5
studenti	-	250	-	-	-	250	5
zaposleni	-	1 094	200	28	-	1 322	26
nezaposleni	-	128	-	2	-	130	3
umirovljenici	-	421	2	13	121	557	11
pritvorenici	-	-	70	-	-	70	1
ostali	12	11	2	4	-	29	0,6

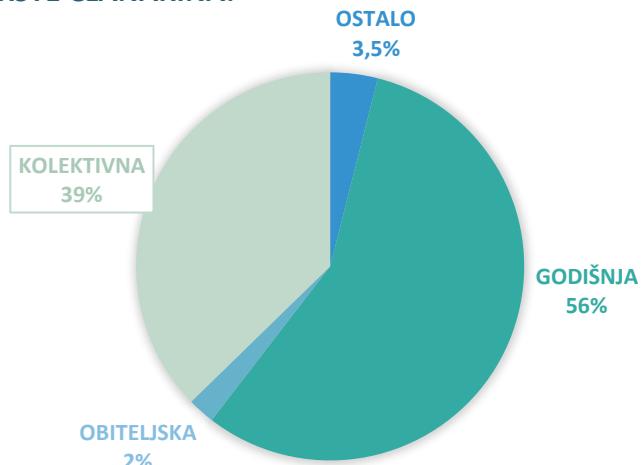

➤ Od ukupnog broja učlanjenih njih **84 %** je obnovilo članstvo.

Vrste uplaćenih članarina:

	Dječji odjel i igraonica	Odjel za odrasle / Studijski odjel	Bibliobus	PK Nova Rača	Stacionar Doma za starije osobe	UKUPNO	%
tjedna	1	76	-	-	-	77	2
mjesečna	2	18	-	-	-	20	0,4
godišnja	587	1 929	203	55	-	2 774	56
obiteljska	31	52	-	-	-	83	2
kolektivna	184	2	1 313	168	50	1 912	39
socijalna	-	9	-	-	-	9	0,1
ostalo	38	16	1	3	-	58	1

VRSTE ČLANARINA:

I dalje je najpopularnija godišnja članarina. Tjednu članarinu korisnici biraju kada jednokratno koriste usluge Knjižnice, a mjeseca je zanimljiva osobama koje su u Bjelovaru u višednevnom posjetu kao što su učenici na praznicima. Kolektivno se učlanjuju polaznici i djelatnici odgojno-obrazovnih ustanova, dječjih vrtića i osnovnih škola, te Veleučilišta u Bjelovaru i Zatvora u Bjelovaru, a mogućnost obiteljske članarine iskoristilo je više obitelji u odnosu na prethodnu godinu.

Knjižnicu je u 2023. godini posjetilo 49 856 korisnika (u prosjeku 32 korisnika dnevno) koji su posudili građu. Tome se treba pridodati ukupan broj korisnika i posjetitelja koji su boravili u prostoru Knjižnice radi sudjelovanja u nekom od ponuđenih programa te dolazimo do brojke od skoro **88 000 osoba koje su koristile knjižnične usluge i programe tijekom 2023.godine.**

Broj posjeta po odjelima/službama:

odjel / služba	radni dani	posjete	dnevni prosjek
Dječji odjel i igraonica	298	11 454	38
Odjel za odrasle	297	28 398	96
Studijski odjel	287	611	2
Čitaonica tiska	287	1 928	7
Bibliobus	144	6 199	43
Područna knjižnica	215	1 266	6
UKUPNO		49 856	32

BORAVAK U PROSTORU KNJIŽNICE

Svi članovi Knjižnice mogu boraviti u knjižničnim prostorima. Najčešće borave radi čitanja novina, časopisa i drugih serijskih publikacija te radi korištenja građe koje se ne posuđuje. U Knjižnici borave i radi učenja, pisanja zadaća, rada na školskim projektima, istraživanja, provođenja slobodnog vremena, okupljanja i druženja, a kao posjetitelji mogu sudjelovati i u mnogobrojnim aktivnostima i programima koje Knjižnica organizira – poput književnih susreta, promocija knjiga ili javnih predavanja. Na Dječjem odjelu u sklopu *Knjigraonice* korisnici mogu igrati društvene i stolne igre, rješavati enigmatiku i kvizove te igrati računalne i Nintendo igre. Sličan program postoji i za korisnike Područne knjižnice Nova Rača. Korisnici Odjela za odrasle također imaju na raspolaganju društvene i stolne igre za razonodu prilikom boravka u prostoru.

➤ **U 2023. godini ukupno je u Knjižnici boravilo 38 609 korisnika.**

Na **Dječjem odjelu** u 2023. ukupno je **boravilo 3 628 korisnika** od čega **2 755** u knjižnici i **873** u Igraonici. Na **Odjelu za odrasle** zabilježeno je **5 087 boravaka u prostoru**. Specifičnost Studijskog odjela je korištenje građe isključivo u prostoru Knjižnice, a sveukupno je bilo **2 469** korisnika usluga koji su **boravili u prostoru Studijskog odjela**. **Čitaonicu tiska** ukupno je koristio **1 928** korisnik. U **Područnoj knjižnici Nova Rača** u prostoru je **boravilo ukupno 1 742 korisnika**. Ukupnom broju boravka u Knjižnici treba pridodati i **23 755** posjetitelja raznovrsnih organiziranih programa održanih tijekom 2023. godine.

Boravak u knjižnici prema socijalnoj strukturi po odjelima:

	Dječji odjel i igraonica	Odjel za odrasle	Studijski odjel	Čitaonica tiska	Područna knjižnica Nova Rača	UKUPNO	%
predškolci	873	112	3	-	36	1 024	7
učenici OŠ	1 045	225	18	-	1 513	2 801	19
učenici SŠ	104	583	187	-	3	877	6
studenti	10	370	885	2	-	1 267	9
odrasli	840	2 289	987	27	112	4 255	29
umirovljenici	20	1 508	389	1 899	78	3 894	26
UKUPNO	3 628	5 087	2 469	1 928	1 742	14 854	

Ukupan broj posjetitelja Knjižnice na organiziranim programima:

	Dječji odjel i igraonica	Odjel za odrasle	Studijski odjel	Čitaonica tiska	Područna knjižnica Nova Rača	UKUPNO
posjetitelji	11 483	209	2 540	167	399	23 755

KORIŠTENJE RAČUNALA I DRUGE TEHNOLOGIJE

Knjižnica je opremljena raznovrsnom digitalnom informacijsko-komunikacijskom tehnologijom kako bi mogla osigurati slobodan pristup informacijama na različitim medijima i zadovoljiti potrebe suvremenog korisnika.

Računala i internet u 2023. koristilo je 1 574 korisnika, u prosjeku 6 korisnika dnevno.

ODJEL / SLUŽBA	računalo internet	wii-u nintendo	fotokopiranje skeniranje ispis	pianino
Dječji odjel i Igraonica	139	22	60	-
Odjel za odrasle	453	-	198	-
Studijski odjel	582	-	101	5
Područna knjižnica Nova Rača	14	-	-	-
UKUPNO	1 188	22	359	5

SUDJELOVANJE KORISNIKA U ORGANIZIRANIM PROGRAMIMA KNJIŽNICE

Dječji odjel i Igraonica specifičan je po stalnim, povremenim i posebnim programima koje organizira za svoje korisnike, djecu od najranije dobi do završnog razreda osnovne škole, te za njihove roditelje, staratelje, pedagoške djelatnike i ostale odrasle koji se bave djecom.

Na Dječjem odjelu i Igraonici u 2023. održano je 762 susreta u 34 programa koje je posjetilo 11 483 korisnika:

ORGANIZIRANI PROGRAMI DJEĆJEG ODJELA:	STALNI PROGRAMI	POSJETE	SUSRETI
Igraonica	2 526	343	
Tell me more	45	29	
Učlonica - besplatne instrukcije	194	79	
Slušam - Govorim - Čitam	109	12	
Gutači knjiga - dječji čitateljski klub	47	8	
Čitam ti priču / OSIT	110	11	
Knjigraonica	105	20	
UKUPNO STALNI PROGRAMI	3 137	502	
POVREMENI PROGRAMI			
Lektira kroz igru	815	41	
Čituljčice	795	35	
Spikaonica	294	7	
Peta u dječjoj knjižnici	106	15	
Upoznaj svoju knjižnicu	642	27	
Čituljko u gostima	132	8	
Putovanje patuljka Putuljka	147	6	
Put oko svijeta u 45 minuta	95	5	
Hrvatska kulturna baština	23	1	
Radionice	184	11	
Kvizovi/natjecanja	99	3	
Književni susreti/promocije	376	7	
Čitateljski programi	663	10	
Predavanja	36	2	
Zazeleni se – mali koraci	188	5	
Govorimo znakovni	473	12	
Čitaonica - igrionaica	244	6	
UKUPNO POVREMENI PROGRAMI	5 302	127	
POSEBNI PROGRAMI			
Manifestacija <i>Uberi priču</i>	38	1	
Đaci prvaci u knjižnici	290	13	
Praznici u knjižnici	520	42	
Ljetni tečajevi	443	34	
Dječji tjedan	30	1	
Manifestacija Mjesec hrvatske knjige	1 028	5	
Noć knjige	22	1	
Dan dječje knjige/Susret najčitatelja DO	50	1	
Djeca Djeci	140	1	
Festival <i>Ovca u kutiji</i>	483	6	
UKUPNO POSEBNI PROGRAMI	3 044	133	
UKUPNO	11 483	762	

IGRAONICA – KRAĆI OBLIK RADA S DJECOM PREDŠKOLSKOG UZRASTA

IGRAONICA DJEČJEG ODJELA

Programom Igraonice obuhvaćena su djeca od nekoliko mjeseci starosti do polaska u školu, u pojedinim skupinama i njihovi roditelji. Ovisno o vrsti igaonice programi Igraonica traju od 60 do 90 minuta po terminu 2 do 3 puta tjedno. Od svibnja 2023. program Igraonice odvija se u matičnoj zgradi u prostoru Čitaonice koji je značajno manji kvadraturom čemu se morao prilagoditi i način izvedbe pojedinih igaonica. **U ponuđenih 343 termina svih Igraonica ukupno je sudjelovalo 866 djece u 2 526 posjeta i ostvareno je 417,5 sati neposrednog rada s djecom predškolske dobi. Ukupan broj roditelja koji su aktivno sudjelovali u stalnim i povremenim programima Igraonica je 380.**

IGRAONICA DJEČJEG ODJELA:	TERMINI	KORISNICI	POSJETE	NEPOSREDAN RAD/h
IGRAONICA	145	147	1 008	217,5
PRVA IGRAONICA	171	347	1 235	171
ENGLESKA IGRAONICA	13	33	59	13
POSEBNE IGRAONICE	14	339	427	16
UKUPNO	343	866	2 526	417,5

Pored redovnih grupa tijekom 2023. godine održano je i **8 posebnih programa Igraonice: Vau, vau priče** u suradnji s učiteljicom Natašom Brekalo, **Logoped u gostima, Pedijatar u gostima, Brojalice kroz glazbu i ritam i Mozart za vrtićance** u suradnji s Glazbenom školom Vatroslava Lisinskog Bjelovar, **radionica Cijanotipija** u suradnji s Fotoklubom Bjelovar, **Prevedena priča petkom** u sklopu Mjeseca hrvatske knjige te **Komunalko u gostima** u suradnji s gradskom tvrtkom Komunalac. Nastavila se suradnja sa **Sigurnom kućom Iris** čiji su štićenici predškolskog uzrasta polazili redovitu igaonicu. Voditeljica Igraonice je održala dva predavanja studentima (76) Sestrinstva na VUB-u. U Igraonici su se u svim grupama provodile brojne aktivnosti vezane uz nacionalnu kampanju za poticanje čitanja od najranije dobi **Čitaj mi!** i nacionalnim programom **Rođeni za čitanje**. U suradnji s Pedijatrijskom ordinacijom dr. Marije Čatipović u **Grupi za potporu dojenja** održano je 7 susreta na kojima je sudjelovalo 52 majki i dojenčadi i na kojima su promovirane vrijednosti čitanja naglas djeci od najranije dobi.

IGRAONICA PODRUČNE KNJIŽNICE NOVA RAČA

Igraonica Područne knjižnice Nova Rača ima poseban značaj za lokalnu zajednicu jer jedina pruža organizirani kraći oblik rada s djecom predškolskog uzrasta u Općini i njezinoj okolini. **Tijekom 2023. održano je 89 igraonica koje je posjetilo ukupno 865 djece (u prosjeku 9 djece po igraonici).** Djeca igraonice sudjelovala su u posebnim aktivnostima:

- posjet Lovrakovom centru u Velikom Grđevcu (23 djece i 19 odraslih)
- posjet Festivalu bajke u Ogulinu (21 dijete i 19 odraslih)
- posjet pošti u Novoj Rači (10 djece i 4 odraslih)

- *Uskrs u igraonici* (12 djece i 8 odraslih)
- zajedno na sladoledu (13 djece i 10 odraslih).
- 10 tematskih radionica u kojima je sudjelovalo ukupno 112 djece
- 20 kreativnih radionica u u kojima je sudjelovalo ukupno 112 djece
- oproštajna igraonica s ukupno 139 polaznika igraonice
- predstava *Kuhari Teatra to go* (10 djece)
- predstava Kamišibaj u sklopu manifestacije *Ovca u kutiji* (31 dijete)
- *Naš mali muzej igre* sa 13 polaznika igraonice i 9 roditelja
- 22 izložbe radova djece polaznika Igraonice.

Organizirane su 2 dječje priredbe za odrasle (povodom Majčina dana i Božića) u kojima je sudjelovalo 25 djece i 29 odraslih u publici. Općina Nova Rača financirala je podjelu poklona za djecu povodom Usksra te izlete u Veliki Grđevac i Ogulin.

ORGANIZIRANI PROGRAMI ZA ODRASLE

Na Odjelu za odrasle i Studijskom odjelu provode se programi koji se ponavljaju periodično tijekom godine ovisno o interesima i potrebama korisnika. **U 2023. godini u 16 takvih programa održano je 97 susreta koje je posjetilo 1 232 korisnika:**

- **Šareni dan** - ciklus kreativnih radionica za odrasle. Tijekom 2023. održano je 7 radionica s ukupno 80 sudionika:
 - 6 radionice pod nazivom *Čipka na drot* (tijekom 2023.) sa 70 sudionika. Program se provodio u suradnji s udrugom *HORKUD Golub Bjelovar*.
 - *Božićna radionica* (19. prosinca 2023.) sa 10 sudionika.
- **Ciklus predavanja o mentalnom zdravlju** - program je pokrenut u 2023. godini. Održano je 7 predavanja i zabilježeno ukupno 435 posjetitelja:
 - *Kako voljeti sebe, unatoč svemu* – Sandra Mihelčić Franulić (17.3.2023.)
 - *Roditeljstvo u zaštiti mentalnog zdravlja* – Renata Hunjadi-Brzović (28.4.2023.)
 - *Upravljanje stresom i očuvanje mentalnog zdravlja* – Adrijana Al-Nidawi (21.6.2023.)
 - *Strah naš svagdašnji* – Goran Ivkić (6.10.2023.)
 - *Kako komuniciramo i kakve odnose gradimo* – Iva Menestar (11.10.2023.)
 - *Tribina Usamljenost i što s njom?* – Darko Novalić (10.11.2023.)
 - *Perfekcionizam – na putu do savršenstva* – Maja Šeparović Lisak (1.12.2023.)
- **Čitateljska grupa Horizont** – grupa je namijenjena ljubiteljima knjige i čitanja, a osobito onima koji najviše uživaju u fantastičnim žanrovima poput znanstvene i epske fantastike, alternativne povijesti, svemirskih opera, spekulativne i cyberpunk fikcije, distopiskske proze, steampunk romana itd. Grupa se sastaje jednom mjesечно, a u 2023. godini održano je 10 susreta i pročitano je 10 knjiga. Grupa trenutno ima 4 aktivna člana. Facebook grupa: (<https://www.facebook.com/groups/833125354047561/>).
- **Čitateljska grupa Čita/lice** – grupa je namijenjena ljubiteljicama knjiga i čitanja koje povezuje prijateljstvo i druženje u slobodno vrijeme. Okupljaju se jednom mjesечно u prostoru knjižnice i izvan, a nerijetko susret održavaju i online putem. Grupa broji 10 aktivnih članica. U 2023. godini održale su 8 susreta i pročitane su 23 knjige. U sklopu Mjeseca hrvatske knjige

snimile su video na temu književnog prevođenja koji je dostupan na YouTube kanalu Knjižnice: <https://www.youtube.com/watch?v=Hjy2PhCwX0o>

- **Čitateljska grupa *Mame*** – grupa broji 7 članica i vode ju školske knjižničarke, volonterke Knjižnice. U 2023. grupa se jednom sastala.
- **TEDxNKPPBbjelovar** – Knjižnica kontinuirano provodi licencirane TED konferencije od 2017. U 2023. održana je 10. TED konferencija (8. rujna 2023.). Na konferenciji svoje ideje je predstavilo četvero govornika: Baiba Krumina, Ela Naranđa, Đuro Gavran, Irma Unušić, Dijana Hodalić. Prisustvovalo je 60 posjetitelja, od toga je 26 posjetitelja ispunilo evaluacijski *online* upitnik koji TED organizacija šalje nakon svakog događaja. Prema rezultatu tog upitnika 92% posjetitelja je konferenciju ocijenilo s najvišim ocjenama.
- **Knjiška akademска četvrt** – program promicanja čitanja među studentskom populacijom koji se provodi u suradnji s Veleučilištem u Bjelovaru za studente stručnog studija Računarstva. Knjižničari svaka dva tjedna odlaze studentima prije početka njihovih predavanja predstaviti po dva publicistička i/ili književnoumjetnička naslova s ciljem promicanja čitalačke kulture i pismenosti, te stvaranja čitateljskih navika kod mladih. U 2023. zabilježeno je 8 susreta sa 196 sudionika i predstavljeno 16 knjiga.
- **Library Music Sessions** – ciklus koncerata na kojima se predstavljaju mlađi bjelovarski glazbenici. Cilj je uključiti mlađe u kreiranje kulturnog sadržaja grada, dati im priliku da se predstave lokalnoj publici, pokažu što rade i stvaraju. Ciljana publika su prvenstveno njihovi vršnjaci. Program je pokrenut u Mjesecu hrvatske knjige 2022. U okviru LMS-a 2023. godini održan je koncert ***Trombotrubaphonium kvarteta*** na Studijskom odjelu pod nazivom ***Priča o trombonu iz bjelovarske perspektive***. Zabilježeno je 79 posjetitelja.
- **Edukativni escape room *Slučaj ukradenog rukopisa*** – edukativna igra u kojoj tim igrača (do 6 osoba) zajednički otkriva tragove, rješava zagonetke i izvršava zadatke. Sudionici se upoznaju sa životom generala, hrvatskog pjesnika i prevoditelja Petra Preradovića. U 2023. program je proveden jednom s 5 sudionika. Program je stavljen u mirovanje dok se ne stvore potrebni uvjeti za njegovo održavanje.
- **SOS knjižničar** – edukacije korisnika osnovama korištenja informacijsko-komunikacijskih pomagala, kao što su: mobiteli, tableti, laptopi, e-čitači knjiga i dr. U 2023. provedeno je 16 edukacija Zabilježeno je 37 sudionika.
- **Čemu služi ova tipka?** – edukacija se održava *online*. Do kraja 2023. na edukaciji je sudjelovalo 13 sudionika.
- **Kulturni četverokut : baštinske ustanove grada Bjelovara** – projekt je pokrenut početkom 2023. godine na inicijativu Narodne knjižnice „Petar Preradović“, a provodi se u suradnji s Državnim arhivom u Bjelovaru i Gradskim muzejom Bjelovar. U sklopu projekta održano je jedno predavanje u suradnji Arhiva i Knjižnice te su izrađena dva videa na temu zavičajne kulturne baštine. Napravljen je Youtube kanal projekta na kojemu će se objavljivati video sadržaji povezani s temom baštine: <https://www.youtube.com/@KulturniCetverokut>
- **Biblio vrtuljak** – program u suradnji Dječjeg odjela i Odjela za odrasle za odrasle osobe s intelektualnim teškoćama. Tijekom 2023. održano je 18 susreta za 175 korisnika s ciljem razvijanja kreativnih vještina, učenja i aktivnog uključivanja u zajednicu.

- **Čitajmo klasike** – program za učenike srednjih škola s ciljem približavanja kanonskih tekstova i osvještavanja njihove vrijednosti te poticanje na samostalno čitanje takvih tekstova. Održan je 4 puta, sudjelovalo je 5 sudionika i zabilježeno je 12 dolazaka.
- **Haiku poezija** – ciklus vođenih radionica pisanja haiku poezije. Voditelj Goran Gatalica. Održano je 4 radionica za 5 sudionika i zabilježeno je 15 dolazaka.
- **Zazeleni se** – ciklus aktivnosti na temu održivosti i ekologije. U 2023. je provedeno:
 - izložba **Svjetski dan energetske učinkovitosti** (10.2.–10.3.2023.)
 - radionica ekološkog vrtlarenja Petre Pavleka (8.3.2023.) – 20 sudionika
 - izložba **Međunarodni dan akcije za rijeke** (10.3.–1.4.2023.)
 - predavanje **Biološki uzgoj hrane Ane Smokrović** (4.4.2023.) – 15 sudionika
 - predavanje **Kako razumjeti i obrazovati se za održivi razvoj u 21. stoljeću** Dražena Šimleše (19.10.2023.) – 15 sudionika
 - izložba **Međunarodni dan bez kupnje** (15.11.–15.12.2023.)

U Područnoj knjižnici Nova Rača redovito se odvijaju programi za korisnike, uglavnom za djecu predškolskog uzrasta i osnovnoškolske dobi s ciljem razvijanja čitateljske pismenosti i zadovoljavanja potreba korisnika za učenjem i kreativnim izražavanjem, dok su programi za odrasle najčešće kulturno-animacijskog tipa. **Ukupno je u knjižnici u Novoj Rači održano 20 susreta u 6 programa koje je posjetilo 399 korisnika**, od čega 309 djece i 90 odraslih.

PROGRAMI PODRUČNE KNJIŽNICE NOVA RAČA	POSJETE	SUSRETI
lektirne radionice	78	6
tematske radionice	170	13
posjeti knjižnici	45	3
kulturni programi	106	2
UKUPNO	399	20

ORGANIZIRANI POSJETI

Organizirani posjeti Knjižnici radi upoznavanja načina rada, opsega i važnosti djelovanja odvijali su se redovito u dogovoru s odgojno-obrazovnim ustanovama i agencijama koje organiziraju školske i druge izlete.

Na Dječjem odjelu se redovito tijekom godine primaju posjete u okviru programa **Upoznaj svoju knjižnicu** koji uključuje stručno vođenje i obilazak odjela. Ukupno je u ovom programu sudjelovalo 642 sudionika. U sklopu akcije **Daci prvaci u knjižnici** Dječji odjel posjetilo je 13 razreda s ukupno 279 učenika.

Za učenike prvih razreda srednjih škola u sklopu akcije **Prvi u knjižnici** organizirano je stručno vođenje i upoznavanje s uslugama i programima Odjela za odrasle i Studijskog odjela u matičnoj zgradi Knjižnice. U akciji je sudjelovalo 206 učenika. Pored navedenog broja, ostalih sudionika u obilasku Knjižnice uz stručno vodstvo bilo je 154.

Sveukupno je bilo 360 organiziranih grupnih posjeta Knjižnici na Kvaternikovu trgu 11.

Područnu knjižnicu Nova Rača ukupno je posjetilo 3 razreda od prvog do petog razreda radi razgledavanja izložbe, upoznavanja s knjižnicom i sata razredne zajednice u knjižnici, ukupno 46 učenika.

KULTURNA, EDUKATIVNA I JAVNA DJELATNOST

Knjižnica je u 2023. godini provela niz kulturnih, obrazovnih i animacijskih programa s ciljem popularizacije knjiga i čitanja na svim medijima, razvijanja svjesnosti o važnosti cjeloživotnog učenja i promocije Knjižnice kao mesta susretišta, druženja i razonode za sve građane grada Bjelovara i šire okolice. U ljetnim mjesecima programi su se odvijali u Boho parku u skladu s „Knjižnicom bez zidova“. Dio programa odvijao se u prostorima suradnika kao što su dječji vrtići i škole te u virtualnom prostoru putem službenih društvenih mreža Knjižnica.

Ukupno je u 2023. održano 61 kulturnih, edukativnih i javnih događanja za 3 455 sudionika.

PROGRAMI ZA DJECU

siječanj – travanj 2023.	Čituljkov čitateljski izazov – poticanje čitanja i korištenja usluge posudbe knjiga za djecu. (Dječji odjel, 78 sudionika).
1. veljače 2023.	Književni susret s Milom Elegović (Dječji odjel, 66 djece i 8 odraslih).
17. veljače 2023.	Književni susret s Magdalenom Mrčela (Dječji odjel, 55 djece i 6 odraslih).
16. ožujka 2023.	Djeca Djeci - dramsko scenski nastupi predškolske i školske djece (Bjelovarsko kazalište, 100 djece i 40 odraslih)
3. travnja 2023.	Dan dječje knjige – Susret najčitatelja Dječjeg odjela i sudionika Čituljkovog čitateljskog izazova , gošća: Maja Šimleša (Dječji odjel knjižnice, 30 djece i 20 odraslih).
24. i 25. travnja 2023.	Međunarodni festival slikovnice „Ovca u kutiji“ u Bjelovaru: Ponedjeljak, 24. travnja 2023. <ul style="list-style-type: none">• Predstavljanje slikovnice Mi nismo sami, autorica Alma Pongrašić (75 učenika i 10 odraslih)• Predstavljanje slikovnice Dječak koji je svima upadao u riječ, autorica Irena Jukić Pranjić (25 učenika i 1 odrasli)• Slikovnica u vrtiću, autorica Nikolina Manojlović Vračar – Dječji vrtić Bjelovar i Dječji vrtić Nova Rača (107 djece i 20 odraslih) Utorak, 25. travnja 2023. <ul style="list-style-type: none">• Predstavljanje slikovnice Mi nismo sami, autorica Alma Pongrašić (100 djece i 10 odraslih)• Predstavljanje slikovnice I ja sam dijete, autorica Mirande Kokotović i Nikoline Žabčić (21 učenika i 1 odrasli)• Slikovnica u vrtiću, autorica Nikolina Manojlović Vračar - dva predstavljanja u vrtićima izvan Bjelovara DV Veliko Trojstvo i DV Šandrovac, sudjelovalo (103 djece i 20 odraslih).

24. travnja 2023.	Dan/noć knjige – radionica Alpha mini robot kulturno - zabavni program u suradnji s Bjelovarskim robotičkim centrom (22 djece)
9. svibnja 2023.	Vrijeme divova i vila - Tina Gatalica (Program Proljeće u Cicibanu u organizaciji Dječjeg vrtića Ciciban i Knjižnice) (Studijski odjel, 8 djece i 7 odraslih)
5. lipnja 2023.	Manifestacija Uberi priču – zabavni program poticanja čitanja i književni susret s književnicom Lanom Momirski, umjetnikom Nikolinom Manojlović Vračar te Igorom Rajkijem (Bjelovarsko kazalište, 30 djece i 8 odraslih).
srpanj - kolovoz 2023.	Čitaonica – igraonica čitanje priča subotama na otvorenom za djecu predškolskog uzrasta u suradnji s DND i DGV Bjelovar (Boho park, 152 djece i 90 odraslih).
6 . listopada 2023.	Bilogorska čarolija - radionica za učenike petog razreda. Gošća: Romana Kovačić (25 djece i 5 odraslih).
16. listopada 2023.	Književni susret s književnicom Nenom Lončar , dobitnikom Nagrade Mato Lovrak za najbolji roman Moje srce je zec: godine ljubavi (Studijski odjel, 80 djece i 6 odraslih).
23. listopada 2023.	Gradska razina čitanja na glas (Studijski odjel, 25 djece i 23 odraslih).
27. listopada 2023.	Književni susret s književnicom Moreom Baničević i predstavljanje romana Mjesecari Monteriera nagrađenog književnom nagradom „Anto Gardaš“ za najbolju knjigu pripovijedaka ili roman za djecu i mlade za 2022. (Studijski odjel, 19 djece i 6 odraslih).
3 . studenoga 2023.	Županijska razina natjecanja u čitanju na glas , (Studijski odjel, 22 djece i 20 odraslih).
7. studenoga 2023.	Ja prevoditelj , gošće Anda Bukvić Pažin i Ksenija Banović (Studijski odjel 60 djece srednjih i osnovnih škola i 7 odraslih).
PROGRAMI ZA ODRASLE	
26. siječnja 2023.	Otvorene izložbe Igra linija Željka Škare , u suradnji s Likovnim udruženjem Bjelovar. Sudjelovali učenici Glazbene škole Vatroslava Lisinskog Bjelovar (Studijski odjel, 31 sudionik)
10. veljače 2023.	Predavanje knjige Identitet Tihane Petrac Matijević (Studijski odjel, 21 sudionik)
23. ožujka 2023.	Putopisno predavanje Meksiko Martine Hautman Matijaš (Studijski odjel, 76 sudionika)
16. ožujka 2023.	Predavanje Zdravlje žene nakon 40-te Marijane Jurković i Alme Bunić (Studijski odjel, 51 sudionik)

17. ožujka 2023.	Predavanje <i>Kako voljeti sebe unatoč svemu</i> Sandre Mihelčić Franulić (Ciklus predavanja o mentalnom zdravlju), (Studijski odjel, 90 sudionika)
21. ožujka 2023.	Predstavljanje zbirke pjesama <i>Voljeti nije grijeh</i> Željka Bilankova. Sudjelovali učenici Glazbene škole Vatroslava Lisinskog Bjelovar (Studijski odjel, 31 sudionika)
22. ožujka 2023.	Predstavljanje knjige <i>Stvaralački obzori</i> Duška Lončara Anke Majnarić i Vladimira Strugara (Organizator Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru i suorganizatori Grad Bjelovar, Bjelovarsko-bilogorska županija, Narodna knjižnica „Petar Preradović“, Ogranak Hrvatskoga pedagoško-književnog zbora u Bjelovaru, Ogranak Matice hrvatske u Novskoj, Ogranak Matice hrvatske u Bjelovaru), (Studijski odjel, 37 sudionika)
28. ožujka 2023.	Promocija knjige <i>Bjelovar i Hrvatska u srcu : Željko Sabol : pjesnik, likovni kritičar, proljećar, leksikograf : prilozi za biografiju Željka Karaule</i> (suorganizator Ogranak Matice hrvatske u Bjelovaru), (suradnja s Glazbenom školom Bjelovar i Bjelovarskim kazalištem), (Studijski odjel, 60 sudionika)
30. ožujka 2023.	Predstavljanje knjige <i>Evanđelje bogatih</i> Marije Tašler (Studijski odjel, 10 sudionika)
4. travnja 2023.	Predavanje <i>Biološki uzgoj hrane</i> Ane Smokrović (Zazeleni se!), (Studijski odjel, 15 sudionika)
13. travnja 2023.	Predstavljanje knjige <i>Moja planina</i> Tatjane Šavorić (Studijski odjel, 30 sudionika)
18. travnja 2023.	Promocija knjige <i>Dar najveći od svih</i> Slobodanke Martan (Studijski odjel, 60 sudionika)
20. travnja 2023.	Predstavljanje romana <i>Kamikaze</i> Romana Pavića (Studijski odjel, 19 sudionika)
24. travnja 2023.	Okrugli stol za odgojno – pedagoške djelatnike I ja sam dijete (Festival slikovnica <i>Ovca u kutiji</i>) (Studijski odjel, 21 sudionik)
24. travnja 2023.	Otvorenie izložbe slikovnica za odrasle <i>Vrata u podrum</i> , autor izložbe Zoran Pongrašić (Festival slikovnica <i>Ovca u kutiji</i>) (Studijski odjel, 39 sudionika)
28. travnja 2023.	Predavanje <i>Roditeljstvo u zaštiti mentalnog zdravlja</i> Renate Hunjadi-Brzović (Ciklus predavanja o mentalnom zdravlju) (Studijski odjel, 20 sudionika)
3. svibnja 2023.	Predstavljanje knjige Davora Hrvoja <i>Zamrznuta glazba i otvorene istoimene izložbe fotografija</i> (suradnja s Glazbenom školom Vatroslava Lisinskog Bjelovar) (Studijski odjel, 55 sudionika)
6. svibnja 2023.	Glumci knjižničari! (BOK fest) (Studijski odjel, 25 sudionika)
10. svibnja 2023.	Predstavljanje knjige <i>Panonski admiral: emocionalni vodič kroz diskografiju Đorđa Balaševića</i> Ivana Ivačkovića, gost Dušan Vesić (Studijski odjel, 54 sudionika)

19. svibnja 2023.	Koncert Trombotrubaphonium kvarteta <i>Priča o trombonu iz bjelovarske perspektive</i> (Library Music Sessions) (suradnja s Glazbenom školom Vatroslava Lisinskog Bjelovar) (Studijski odjel, 79 sudionika)
22. svibnja 2023.	Otvorene izložbe i predavanje <i>Povijest i djelovanje češke manjine u Hrvatskoj</i> Vladimira Ivića uz Dane češke kulture (u suradnji s Češkom obecu Bjelovar) (Studijski odjel, 42 sudionika)
24. svibnja 2023.	Tribina <i>Trapistička opatija Marija Zvijezda u Banja Luci – Bosna nekada i sada</i> (suradnja s Udrugom ABB i Biskupijom Bjelovarsko-križevačkom) (Dvorana Biskupije, 80 sudionika)
5. lipnja 2023.	Predstavljanje projekta <i>Europski san za svaki dan</i> Udruge Žena Gudovac (Studijski odjel, 20 sudionika)
5. lipnja 2023.	Predstavljanje knjige <i>Kaleidoskop života: stanovništvo župe Čazma u 19. stoljeću</i> Jure Bijelića (Kulturni četverokut) (Studijski odjel, 20 sudionika)
6. lipnja 2023.	Predstavljanje knjige <i>Župa sv. Jurja mučenika Podlapac/Podlapaća 1702. – 2022. Đure Mesića</i> (Studijski odjel, 25 sudionika)
21. lipnja 2023.	Predavanje <i>Upravljanje stresom i očuvanje mentalnog zdravlja</i> Adrijane Al-Nidawi (Ciklus predavanja o mentalnom zdravlju) (Studijski odjel, 20 sudionika)
3. srpnja 2023.	Otvorene izložbe <i>Rapsodija svile i čipke</i> u sklopu gradske manifestacije <i>Terezijana</i> (suradnja s Udrugom žene Gudovca) (Studijski odjel, 15 sudionika)
12. srpnja 2023.	Promocija Promotivnog filma <i>Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar</i> Tibora Javureka (Boho park, 80 sudionika)
20. srpnja 2023.	Promocija knjige Aleksandra Dragaša <i>Pjesme u doba korone i Glazba za žedno uho</i> Mate Škugora (Boho park, 22 sudionika)
17. kolovoza 2023.	Projekcija filma <i>Ostani sigurno, progovori javno</i> (Zazeleni se) (Boho park, 15 sudionika)
24. kolovoza 2023.	Promocija knjige i putopisno predavanje <i>Ne postoji sutra u Atru: priče iz Afrike</i> autorice Martine Divić (Studijski odjel, 26 sudionika)
8. rujna 2023.	10. TEDxNKPPBjelovar (govornici Baiba Krumina, Ela Naranđa, Đuro Gavran, Irma Unušić, Dijana Hodalić) (Studijski odjel, 80 sudionika)
23. rujna 2023.	Promocija zbirke poezije Đure Sudete na esperantu (suradnja s Društvom esperantista Bjelovar) (Studijski odjel, 30 sudionika)
28. rujna 2023.	Predavanje <i>Austro-Ugarski generali s područja Bjelovara</i> Borisa Trnskog (u suradnji s Državnim arhivom u Bjelovaru u sklopu Kulturnog četverokuta uz Dane europske baštine i Dan grada Bjelovara) (Studijski odjel, 15 sudionika)
30. rujna 2023.	Predstavljanje knjige <i>23._ni ovo nije bija moj dan</i> Ante Čokolića (u suradnji s Udruga dragovoljaca i veterana Domovinskog rata RH podružnica BBŽ, povodom Dana Grada Bjelovara i Dana bjelovarskih branitelja) (Studijski odjel, 30 sudionika)

6. listopada 2023.	Predavanje <i>Strah naš svagdašnji</i> Gorana Ivkića (Ciklus predavanja o mentalnom zdravlju) (Studijski odjel, 100 sudionika)
11. listopada 2023.	Predavanje <i>Kako komuniciramo i kakve odnose gradimo lve</i> Manestar (Ciklus predavanja o mentalnom zdravlju) (Studijski odjel, 100 sudionika)
19. listopada 2023.	Predavanje <i>Kako razumjeti i obrazovati se za održivi razvoj u 21. stoljeću</i> Dražena Šimleše (Zazeleni se) (Studijski odjel, 15 sudionika)
20. listopada 2023.	Putopisno predavanje i predstavljanje knjige <i>Gdje misli nestaju</i> Damira Šanteka (Studijski odjel, 23 sudionika)
26. listopada 2023.	Tribina <i>Muke po prevođenju</i>, sudjelovale Snježana Božin, Ana Kapraljević, Sanja Lovrenčić i Lana Momirski (Studijski odjel, 20 sudionika)
8. i 9. studenoga 2023.	Predavanje i radionica Delimira Hrestaka <i>Osnove studijske fotografije</i> (Studijski odjel, 33 sudionika)
10. studenoga 2023.	Tribina <i>Usamljenost i što s njom?</i>, predavač Darko Novalić (Ciklus predavanja o mentalnom zdravlju) (Studijski odjel, 40 sudionika)
13. studenoga 2023.	Promocija knjige <i>Hrvatski vremeplov</i> Josipa Grbca (Studijski odjel, 25 sudionika)
15. studenoga 2023.	Književni susret s Miljenkom Jergovićem (Studijski odjel, 40 sudionika)
20. studenoga 2023.	Manifestacija <i>Sabolova studen</i> i najava književne Nagrade Željko Sabol (u suradnji s Kulturnim vijećem Grada Bjelovara i Gimnazijom Bjelovar) (Studijski odjel, 65 sudionika)
23. studenoga 2023.	Predstavljanje romana <i>Šalaporte</i> Marka Gregura, moderator Ivan Ožegović (Studijski odjel, 11 sudionika)
27. studenoga 2023.	Otvorenje izložbe <i>Dis-moi dix mots</i>, ataše za jezičnu i obrazovnu suradnju i predstavnici Francuskog veleposlanstva, Francuskog instituta u Hrvatskoj i Agencije za odgoj i obrazovanje, u suradnji s Dječjim vrtićem Ciciban (Studijski odjel, 50 sudionika)
1. prosinca 2023.	Predavanje <i>Perfekcionizam – na putu do savršenstva</i> Maje Šeparović Lisak (Ciklus predavanja o mentalnom zdravlju) (Studijski odjel, 65 sudionika)
14. prosinca 2023.	Predavanje i predstavljanje knjige <i>Put sjevera</i> Hrvoja Jurića (Studijski odjel, 50 sudionika)
15. prosinca 2023.	Otvorenje izložbe ručnih radova Udruge žena Gudovac i predstava <i>O, ub'la te nevolja</i> (Studijski odjel, 35 sudionika)

VREDNOVANJE PROGRAMA - ANALIZA EVALUACIJSKIH LISTIĆA

U 2023. provedeno je vrednovanje programa koje organizira Knjižnica. U vrednovanje nisu bili uključeni svi programi zbog organizacijskih uvjeta. Evaluacijski listići korišteni su u 37 programa. Anketiranje je bilo na dobrovoljnoj bazi koristeći metodu samostalnog ispunjavanja upitnika s valjanim, pouzdanim, jednoznačnim i jasnim pitanjima koja uključuju kritičko promišljanje ispitanika. Pitanja su bila kombinacija otvorenog i zatvorenog tipa, a ukupno ih je bilo pet (5). Sudionicima je u anketi ponuđeno ocijeniti zadovoljstvo programom skalom od 1 do 5, pri čemu je: (1) nedovoljno, (2) dovoljno, (3) dobro, (4) vrlo dobro, (5) izvrsno. Na programima koji su obuhvaćeni ovim istraživanjem zabilježeno je 1 478 posjetitelja od kojih je 795 ispunilo evaluacijske listiće (53,78%). Analiza evaluacijskih listića pokazala je veći postotak izvrsnih ocjena (iznad 93,08%) prema čemu zaključujemo da su sudionici zadovoljni programima.

Na Dječjem odjelu evaluacijski listići su korišteni 126 puta u 11 programa. Evaluacijski listići za djecu kreirani su prema vrsti programa i uzrastu. Skala zadovoljstva u korištenim evaluacijskim listićima za najmlađe prikazana je emotikonima, a za stariju djecu i mlade skala je obuhvaćala tri razine: odlično, dobro i loše. Ukupno je 1 549 korisnika ispunilo evaluacijske listiće koji pokazuju visok stupanj zadovoljstva programima Dječjeg odjela na kojima se provelo ispitivanje putem evaluacijskih listića (82% odlično, 15% dobro i 3% loše).

Aktivnošću vrednovanja programa pomoći evaluacijskih listića nastaviti će se pratiti zadovoljstvo, želje i mišljenja korisnika i posjetitelja Knjižnice. Težnja je da se više sudionika odazove ispunjavanju evaluacijskih listića jer bi time dobiveni rezultati bili vjerodostojniji.

PROJEKT MOJA PUTUJUĆA KNJIŽNICA

U 2023. uspješno je završen dvogodišnji projekt (2021.–2023.) *Moja putujuća knjižnica UP.02.1.1.15.0072* vrijedan 250.174,53 eura. Sredstva za projekt su osigurana putem javnog poziva Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske *Čitanjem do uključivog društva i Europskog socijalnog fonda Europske unije*.

Pored nabave novog bibliobusa značajni elementi projekta su bile i aktivnosti poticanja čitanja i razvoja čitateljskih kompetencija te promicanje javne svijesti o važnosti čitanja za osobni razvoj i društvenu integraciju s naglaskom na stanovništvo koje živi u ruralnim sredinama kojima je otežan pristup stacionarnoj knjižnici. Projektom je bila obuhvaćena i nabava nove i moderne informatičke opreme kojom će se korisnike iz ruralnih sredina poticati na njihovo korištenje radi razvoja informatičke i digitalne pismenosti. Nakon uspješno okončane javne nabave za izradu, dogradnju i opremanje vozila sklopljen je ugovor s tvrtkom IVECO BUS d.o.o. koja je u svibnju 2023. godine isporučila vozilo Iveco furgon koji je nakon registracije odmah stavljen u funkciju Bibliobusne službe. Tijekom 2023. godine provodile su se radionice za razvoj čitateljskih i digitalnih kompetencija za korisnike bibliobusne službe. U dječjim su se vrtićima provodile radionice *Teta, pročitaj i moju!* i *Učimo zajedno od 3 do 103!*, a u osnovnim školama i općinama *Otpućujmo u priču!*. U 2023. je ukupno održano 13 radionica u 4 općine sa 177 sudionika.

IZLOŽBE

U 2023. godini Knjižnica je organizirala izložbe umjetničkih i kreativnih djela i prinovljene građe te izložbe na povijesno važne, aktualne ili široj javnosti zanimljive teme. Na Dječjem odjelu i igraonici izložbe se postavljaju na dva izložbena prostora (mali postav i veliki postav). U matičnoj zgradi izložbeni prostori se nalaze u prizemlju, na stepeništu, mali postav na Odjelu za odrasle, te veliki postavi na Odjelu za odrasle i Studijskom odjelu. U Područnoj knjižnici Nova Rača izložbe se postavljaju u predvorju Općine ispred ulaza u knjižnicu i unutar samog prostora. Knjižnica je razvila nekoliko već prepoznatljivih programa izložbi, radi se o programima:

- **Krea(R)Tiva** - program za mlade s ciljem pružanja podrške, poticanja kreativnosti i aktivnog uključivanja mladih u kulturnu scenu Bjelovara. Knjižnica ovim programom mlađim umjetnicima i umjetnicima s formalnim obrazovanjem, kao i amaterima pruža prostor za predstavljanje, stručnu podršku i vidljivost u medijima i društvenim mrežama Knjižnice.
- **Grad i njegovi ljudi** - program u kojem Knjižnica predstavlja zavičajne umjetnike koji se bave raznolikim kreativnim i umjetničkim radom.
- **Umjetnik to sam ja!** – izložba Dječjeg odjela

Ukupno postavljenih izložbi u Knjižnici u 2023.:

Dječji odjel/Igraonica	13
Odjel za odrasle/Studijski odjel	29
Područna knjižnica Nova Rača	35
UKUPNO	77

- Dječji odjel i igraonica - veliki postav: **Marvelovi junaci** (siječanj), **Stop vršnjačkom nasilju** uz Međunarodni dan ružičastih majica (veljača), **Fantastičan svijet zmajeva** (ožujak), **Ljetne preporuke** (lipanj, srpanj i kolovoz), **Ljetne foto priče** u suradnji s Galerijom Bjelovar i Hrvatskim foto savezom (rujan, listopad i prosinac), **Adventski kalendar priča** (prosinac).
- Dječji odjel i igraonica - mali postav: **Moj prvi portret – Fotoklub Bjelovar** (siječanj), **Literatura za roditelje iz područja psihologije** (veljača), **Naše omiljene knjige** (ožujak), **Najčitatelji dječjeg odjela** (travanj), **Rođeni za čitanje** (lipanj- srpanj), **Prevedena priča** - Izložba slikovnica stranih autora prevedenih na hrvatski (listopad, studeni), **Božić u Hrvatskoj** (prosinac).
- Matična zgrada: **Ksenija Blažeković – Tragovi igre** (Krea(r)tiva) (23.11.2022.- 8.1.2023.), **Igra linija – Željko Škara** (Grad i njegovi ljudi) (9.1.-9.2.2023.), **Kućni ljubimci** (10.2.-13.3.2023.), **FORUM66100 – Ante Španić** (Krea(r)tiva) (15.3.- 26.4.2023.), **Međunarodni dan jazza 30.4. – fotografije Davora Hrova** (28.4.- 17.5.2023.), **Dani češke kulture** (22.-29.05.2023.), **BJ Unclassic – Štefan Brajković** (Grad i njegovi ljudi) (1.-30.6.2023.), **Esperantisti svome gradu** (1.9.-20.9.2023.), **Ustrajni pogled: priroda kroz objektiv: izložba fotografije Ane Kraljić** (Krea(r)tiva)

(15.10.-15.11.2023.), *Obliteration – Antonija Crnjak* (Krea(r)tiva) (15.11.-15.12.2023.)

- Odjel za odrasle – veliki postav: *Svjetski dan energetske učinkovitosti*, 5. ožujka (Zazeleni se!) (10.2.-10.3.2023.), *Međunarodni dan akcije za rijeke*, 14. ožujka (Zazeleni se!) (10.3.-1.4.2023.), *2. izložba pisanica* (1.-15.4.2023.), *Rapsodija čipke i svile* (Udruga Žene Gudovca) (01.-14.7.2023.), *Sreću čine male stvari - Maje Kokan i Valentine Vedriš* (Krea(r)tiva) (19.07. - 15.08.2023.), *Ivan Meštrović* (140 godina rođenja) (16.8.-1.9.2023.), *Čipka na drot* (suradnja s HORKUD „Golub“ Bjelovar) (22.9.-13.10.2023.), *Međunarodni dan bez kupnje* (Zazeleni se!) (15.11.-15.12.2023.), *Božićni ukrasi od čipke* (Udruga Žene Gudovca) (15.12.2023.-15.1.2024.)
- Odjel za odrasle – mali postav: *Najčitanije knjige na Odjelu za odrasle u 2022. godini* (siječanj 2023.), *Suncobran za dvoje – Dubravka Sodomka* (Grad i njegovi ljudi) (13.2.-13.3.2023.), *Radovi s literarne radionice – Udruga tjelesnih invalida Bjelovar* (ožujak 2023.)
- Studijski odjel: *Izložba ilustracija Vrata u podrum* (Ovca u kutiji : festival slikovnice) (17.- 27.4.2023.), *Marin Getaldić : Čarobnjak iz Betine špilje* (10.2.-17.4.2023.), *Ljekovita moć knjige* (1.7-1.9..2023.), *Koraci prema održivosti: knjižnične usluge u skladu s ciljevima održivog razvoja* (1.9.-13.10.2023.), *Prevođenje* (15.11.-15.12.2023.), *Dis-moi dix mots* (Francusko veleposlanstvo/Francuski institut, Agencija za odgoj i obrazovanje, Dječji vrtić Bjelovar, Dječji vrtić Ciciban) (24.-30.11.2023.), *Haiku poezija* (Goran Gatalica, Silvana Medač, Marina Petras, Maja Rukavina i Sanjana Zorinc) (Grad i njegovi ljudi) (15.12.2023.-20.1.2024.)

Realizirana je i jedna virtualna izložba *Perom do uspjeha : crtice iz života zavičajnih književnika za djecu i mlade bjelovarskog kraja* dostupna putem službene mrežne stranice Knjižnice: <https://knjiznica-bjelovar.hr/vodic-za-korisnike/projekti/perom-do-uspjeha/>

VIRTUALNE AKTIVNOSTI

- **Audio priče iz knjižnice** – knjižničarke čitaju priče i šalju audio-zapise dječjim vrtićima koji su iskazali interes za ovu aktivnost (*Dječji vrtić Ciciban*, *Dječji vrtić Pinokio*, *Obrt za dadiljstvo Palčica*). Odgajateljice djeci puštaju snimku u vrijeme kada im odgovara, a mogu ju i ponoviti više puta. (**46 audio-zapisa**)
- **Digitalna knjižnica dostupna svima DalekoZor** – obuhvaća virtualne izložbe, najsveobuhvatniju bibliografsku bazu podataka o Bjelovaru i njegovoj okolici, digitalizirani *Bjelovarski list* i digitaliziranu građu grada Bjelovara te blogove koje vode i pišu knjižničarke i knjižničari, ali i korisnici!
URL: <https://knjiznica-bjelovar.hr/dalekozor/>
- **Čemu služi ova tipka?** – ciklus edukativnih radionica za digitalnu pismenost. Ciklus je pokrenut krajem 2022. i dio je Erasmus+ projekta *Knjižnica kao središte informalnog i neformalnog učenja za odrasle*. Program je osmišljen tako da polaznici radionicu mogu odslušati iz udobnosti svog doma u bilo koje vrijeme, a za pitanja i nedoumice javljaju se

naknadno e-mailom. U 2023. snimljena je jedna radionica u trajanju od sat vremena, pod nazivom ***Canva za početnike***. Zabilježeno je **13 prijava/polaznika**.

- ***Prvi u knjižnici*** - za potrebe istoimene akcije poticanja korištenja usluga i programa Knjižnice među srednjoškolskom populacijom snimljen je **1 video koji je pregledalo 100 učenika** i na taj način virtualno posjetilo Knjižnicu.
- ***Virtualna izložba Perom do uspjeha : crtice iz života zavičajnih književnika za djecu i mlade bjelovarskog kraja.*** – Izložba je nastala u sklopu istoimenog projekta. Izložba je preko mrežne stranice Knjižnice imala **ukupno 198 posjeta**.

<https://knjiznica-bjelovar.hr/vodic-za-korisnike/projekti/perom-do-uspjeha/>

MANIFESTACIJE I AKCIJE

Noć knjige 2023.

Manifestacija **Noć knjige** odvijala se na temu umjetne inteligencije pod motom ***Sanjaju li roboti električne knjige?*** s ciljem propitkivanja može li umjetna inteligencija biti korisna za knjigu i čitanje i kako?. Za **Noć knjige Knjižnica je provela 8 programa za djecu i odrasle** .

URL:https://nocknjige.hr/programi.php?s_pitanje=&s_org=246&kategorija=&s_grad=Bjelovar&s_tiplok=&s_vrst_a_onlineoffline=&s_datum=&vrijeme=

Mjesec hrvatske knjige 2023.

Manifestacija je bila posvećena prevoditeljima i održavala se pod motom ***Nek' ti riječ ne bude strana(c).... Sveukupno je održano 39 programa u okviru Manifestacije.***

URL:https://mhk.hr/programi/?datum=&grad=&zupanija=7&vrsta_knjiznice=Narodna+knji%C5%BEenica&ustanova=200&vrsta_programa=&naziv_opis_programa=&Submit=Tra%C5%BEi

S ciljem poticanja korištenja Knjižnice u svrhu obrazovanja i osobnog razvoja djece i mladih Knjižnica je u **Mjesecu hrvatske knjige** provela nekoliko akcija besplatnog učlanjivanja:

- ***Đaci prvaci u knjižnici*** (Dječji odjel i igraonica) – učlanjeno **52** korisnika
- ***Sedmaši / osmaši pozurite!*** (Dječji odjel i igraonica) - učlanjeno **6** korisnika.
- ***Prvi u knjižnici*** (Odjel za odrasle) – učlanjeno **37** korisnika
- ***Prvašići u knjižnici*** (Područna knjižnica Nova Rača) – učlanjeno **9** korisnika
- ***U prvi razred kroči i u bibliobus uskoči*** (Bibliobus) – učlanjeno **164** korisnika

Provedena je i popularna akcija vraćanja knjižnične građe bez naplate zakasnine što je iskoristio veći broj građana.

Ostale akcije kojima se populariziralo učlanjivanje u knjižnicu, posudba knjiga i čitanje:

- ***Poklon godišnja članarina***
- ***Bebe u knjižnici*** – besplatan upis djece rane dobi od 0 do 1 godine (**28** djece)
- ***Čituljkov čitateljski izazov***
- ***(Raz)otkrivanje stripa*** - ljetni čitateljski izazov
- ***Tržnica otpisane knjižnične građe***
- ***Zazeleni se!***

Knjižnica je u ljetnom periodu organizirala ***Tržnicu otpisane knjižnične građe*** na kojoj su korisnici i posjetitelji mogli kupovati po povoljnoj cijeni raznovrsne knjige i drugu građu.

Knjižnica je u 2023. nastavila provoditi ciljeve nacionalnih akcija i kampanja osvješćivanja javnosti o važnosti čitanja i poticanja čitanja:

- ***Čitaj mi!***
- ***Rođeni za čitanje***
- ***I ja želim čitati!***
- Akcija darivanja knjigom ***Čitam, dam, sretan sam!*** u kojoj je prikupljeno **486** slikovnica i knjiga za djecu koje su potom donirane pedijatrijskim ambulantama, odgojno – obrazovnim ustanovama i udrugama koje se rade s djecom u Bjelovaru.

INFORMATIVNA I PROMOTIVNA DJELATNOST

Knjižnica je u 2023. djelovala u okviru informativne i promotivne djelatnosti radi bolje vidljivosti u zajednici i ukazivanja na njezin značaj u društvu.

IZDAVAŠTVO

U 2023. knjižničari su izradili **9 biltena prinovljenih knjiga i druge građe** (**4** biltena Odjela za odrasle, **4** Studijskog odjela i **1** Zavičajne zbirke).

Objavljena su **4 kataloga izložbi**:

- Škara, Željko. Igra linija : izložba u sklopu projekta Grad i njegovi ljudi : Narodna knjižnica "Petar Preradović" Bjelovar (9.1.-9.2.2023.)
- Sodomka, Dubravka. Suncobran za dvoje : izložba u sklopu projekta Grad i njegovi ljudi : Narodna knjižnica "Petar Preradović" Bjelovar (13.2.-13.3.2023.)
- Kraljić, Ana. Ustrajni pogled : priroda kroz objektiv : izložba u sklopu projekta Kreartiva : Narodna knjižnica "Petar Preradović" Bjelovar (15.10.2023. - 15.11.2023.)
- Gdje se fotografija i haiku susreću? : izložba u sklopu ciklusa Grad i njegovi ljudi : Narodna knjižnica "Petar Preradović" Bjelovar (15.12.2023. - 20.1.2024.)

Dječji odjel je objavio **2 biltena prinovljenih slikovica** (*Proljeće, Ljeto i Jesen, zima*).

SURADNJA S MEDIJIMA

U 2023. godini nastavila se dobra suradnja Knjižnice s medijima, lokalnim tiskovinama *Bjelovarski list* i *043: Bjelovarsko-bilogorski vjesnik* (nezavisni dvotjednik Bjelovarsko-bilogorske županije), radio postajama *Radio Terezija* i *ALFA radio*, televizijskim kućama *HTV*, *Mreža* i *OTV*, te online portalima *Bjelovar.live*, *Zvono*, *Bjelovar.info*, *Moj portal* i *Klikni.hr*. Redovito su pratili programe Knjižnice, objavljivali novosti i preporuke za čitanje.

Prema utvrđenom rasporedu knjižničari iz svih odjela i službi Knjižnice su u tiskanim i digitalnim medijima objavljivali prikaze knjiga i **ukupno je u 2023. predstavljeno 342 novih, aktualnih ili kanonskih književnih naslova:**

- *Bjelovarski list* - predstavljeno **52 knjiga**
- *Bjelovar.live* - predstavljeno **147 knjiga**
- *043: Bjelovarsko-bilogorski vjesnik* - predstavljeno **16 knjiga**
- *Radio Terezija* - u sklopu emisije *Čitam ja, čitaš ti, čitamo mi svi* predstavljeno je **127** naslova.

Tijekom 2023. tiskovine *Bjelovarski list* i *043: Bjelovarsko-bilogorski vjesnik* izlazile su kao dvotjednik stoga su brojčano smanjeni objavljeni članci o događajima u Knjižnici kao i broj predstavljenih knjiga.

U *Bjelovarskom listu* tijekom 2023. g. objavljeno je **53 članaka** o Knjižnici, u *043: Bjelovarsko-bilogorskom vjesniku* objavljeno je **35 članaka** o Knjižnici. *Hrvatska radio televizija – HRT dopisništvo Bjelovar* objavilo je **5 priloga** o Narodnoj knjižnici „Petar Preradović“.

Prikupljanje **online članaka** započelo je u svibnju 2021. na Odjelu za odrasle. Prikupljaju se članci objavljeni u bjelovarskim medijima: *Bjelovarac*, *Bjelovar.live*, *Bjelovar.info*, *Klikni.hr*, *Moj portal* i *Zvono*. Najčešća tema su informacije o Knjižnici i događajima. Članci se spremaju u pdf. obliku, a u tablici koja prati članke upisuje se naziv i datum objave, poveznica i datum zadnjeg pristupanja članku.

MREŽNA STRANICA

Službena **mrežna stranica** Knjižnice (<https://knjiznica-bjelovar.hr/>) vizualno je dopadljiva i korisnicima je olakšano kretanje i snalaženje. Sadržaj stanice u potpunosti unose i uređuju knjižničari Knjižnice. **U 2023. godini na mrežnoj stranici zabilježeno je 78 objava.**

U 2023. mrežna stranica Knjižnice bilježi 37 712 posjeta i 97 529 pregleda.

DRUŠTVENE MREŽE

Društvene mreže bitan su alat u informiranju javnosti o radu Knjižnice, te promociji knjižničnih usluga i programa. Ukupno u 2023. Knjižnica ima **otvorenih 7 profila** na raznim društvenim mrežama:

- **Facebook** (<https://hr-hr.facebook.com/nkppBj/>) - do 31. prosinca 2023. **2 801 osoba** prati stranicu. Zabilježeno je **255 objava postova**.
- **Twitter** (<https://twitter.com/knjiznicabj>) - do 31. prosinca 2023. na toj su društvenoj mreži objavljene **53 obavijesti**. Stranicu prati **314 korisnika** Twittera.
- **Blog Knjigom do zdravlja** (<https://nkpp.wordpress.com/>) - do 31. prosinca 2023. objavljen je **21 prikaz knjiga** i sada na blogu ima ukupno **5 242 objavljenih prikaza** knjiga. Zabilježeno je **1 142 pregleda** Bloga.
- **YouTube** - do 31. prosinca 2023. objavljen je **5 snimki**, a ukupno je na kanalu 161 snimka. Kanal ima **394 pretplatnika**.

- **Instagram** (<https://www.instagram.com/knjiznica.bjelovar/>) - profil ima **432** pratitelja. U 2023. godini bilo je **19 objava**.
- **TEDxNKPPBjelovar - Facebook stranica** – do 31. prosinca 2023. **560** osoba prati stranicu. Zabilježena je **21 objava** na stranici.
- **TEDxNKPPBjelovar - Mrežna stranica** – od postavljanja stranice do 31. prosinca 2023. zabilježeno je **56 468 posjeta** i **14 734 posjetitelja**. Prema novom sustavu statistike koji prikazuje stranica u 2023. zabilježeno je **1 178 pregleda** i **642 posjeta**.

SURADNJE I PARTNERSTVA

Mnogi programi i aktivnosti organizirani su i provedeni u suradnji s drugim ustanovama, organizacijama, centrima, udrugama i pojedincima što je doprinijelo kvalitetnijem radu i raznovrsnijim programima Knjižnice. Od velike važnosti za Knjižnicu je i suradnja s lokalnom upravom, osnivačem Gradom Bjelovarom i Bjelovarsko-bilogorskom županijom.

Ostvarena je suradnja sa svim odgojno-obrazovnim ustanovama s područja grada i okolice. (Dječji vrtić Bjelovar, Dječji vrtić Ciciban, Dječji vrtić Osmijeh, Dječji vrtić Bubamara, Dječji vrtić Pinokio, Dječji vrtić Palčica, Dječji vrtić Ivančica, Dječji vrtić Veliko Trojstvo, Dadiljstvo Rafael, Obrt za dadilje Palčica, Prva osnovna škola Bjelovar, Druga osnovna škola Bjelovar, Treća osnovna škola Bjelovar, Četvrta osnovna škola Bjelovar i Peta osnovna škola Bjelovar, OŠ „Ivan vitez Trnski“ Nova Rača, Osnovna škola Ivanska, Glazbena škola „Vatroslav Lisinski“ Bjelovar; srednje škole: Gimnazija Bjelovar, Turističko-ugostiteljska i prehrambena škola Bjelovar, Obrtnička škola Bjelovar, Tehnička škola Bjelovar, Komercijalna i trgovачka škola Bjelovar, Ekonomski i birotehnička škola Bjelovar, Veleučilište u Bjelovaru i dr.) **Knjižnica usko surađuje sa srodnim kulturnim ustanovama** kao što su Gradski muzej Bjelovar, Državni arhiv Bjelovar, Kulturno multimedijiški centar Bjelovar i Centar za cjeloživotno učenje i kulturu Bjelovar te Kulturnim vijećem Grada Bjelovara i BBŽ. U 2023. suradnja je intenzivirana s Arhivom i Muzejom na području očuvanja kulturne baštine Bjelovara i okoline radom na zajedničkom projektu **Kulturni četverokut**. Značajne suradnje koje Knjižnica kontinuirano ima su sa udrugama i društvima Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru, Vijeće ograna Matice hrvatske Bjelovarsko-bilogorske županije, Ogranak Matice hrvatske u Bjelovaru, Ogranak Hrvatskoga pedagoško-književnog zborna u Bjelovaru, Županijsko stručno vijeće učitelja hrvatskog jezika BBŽ te strukovne udruge Hrvatsko čitateljsko društvo, Hrvatsko knjižničarsko društvo i Društvo knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja. Knjižnica tradicionalno surađuje s udrugama i društvima na razvoju civilnog društva: Društvo Naša djeca Bjelovar i DGV Bjelovar, UTIB, UOOSBBŽ, Sigurna kuća Iris, Bjelovarsko kazalište, Ogranak Matice hrvatske Bjelovar, Vijeće ograna Matice Hrvatske BBŽ, Turistička zajednica Bjelovar, Društvo esperantista Bjelovar, Češka obec Bjelovar, HORKUD Golub Bjelovar, Udruga Za zdravo i sretno djetinjstvo, Udruga invalida BBŽ, Udruga za autizam, OSIT Bjelovar, Hrvatsko logopedsko društvo-podružnica Bjelovar, Logopedski centar Sonja Maletić, Udruga slijepih Bjelovar, Plesni laboratorij, Centar savjetovanja, edukacije i kulture Roma

Bjelovar i Romska kuća, HPD Bilogora i Obiteljska planinarska sekcija Ježići, Biskupija Bjelovarsko-križevačka, Udruga ABB, Udruga žena Gudovac, Udruga dragovoljaca i veterana Domovinskog rata RH podružnica BBŽ i brojni drugi.

Knjižnica surađuje i s ostalim organizacijama, ustanovama i pojedincima na jačanju vidljivosti Knjižnice u zajednici: DM Bjelovar, Zagrebačka banka, Erste banka, Župa sv. Antuna Padovanskog Bjelovar, PU Bjelovarsko-bilogorske županije, Bjelovarski klub AKOSI Sokol i mnogi drugi.

Knjižnica s nekim suradničkim ustanovama ima potpisani godišnji ili višegodišnji ugovor o suradnji čime osigurava trajniji i kvalitetniji oblik suradnje:

- **Državni arhiv u Bjelovaru** – suradnja na projektu *Kulturni četverokut*.
- **Gradski muzej Bjelovar** – suradnja na projektu *Kulturni četverokut*.
- **Knjižnica za slike Zagreb** – prema potpisanim ugovorom Knjižnica jedanput mjesечно preuzima 20 naslova zvučnih knjiga koje obrađuje i uvodi u fond Knjižnice.
- **Studio za komunikaciju, slušanje, glas i govor usmjeren djeci i odraslima „DiFon“** – suradnja u programu Dječjeg odjela „Slušam Govorim Čitam“ u sklopu kojeg „DiFonova“ fonetičarka vodi radionice za djecu s teškoćama u čitanju od veljače do lipnja.
- **Opća bolnica Bjelovar, Odjel za pedijatriju** – knjižničarke Dječjeg odjela jednom tjedno održavaju čitaonice, pričaonice, radionice i igraonice za hospitaliziranu djecu. U 2021. nije bio dozvoljen izravan rad knjižničarki s djecom, pa su im dostavljeni radni materijali te prigodnim aplikacijama i mobilima uljepšavan prostor Odjela.
- **Dom za starije osobe Bjelovar** – knjige se izabiru prema interesima štićenika Doma i primjerenosti njihovo dobi i u dogovoru s voditeljicom domske knjižnice. Knjige popisuju i označavaju rednim brojem te se bibliobusom dostavljaju u Dom. Trenutno se u Domu nalaze knjige dostavljene još 2019. radi uvjeta vezanih uz protupandemiske mjere.
- **Udruga osoba sa intelektualnim teškoćama Bjelovar OSIT** – suradnja u programu *Čitam ti priču i Biblio vrtuljak*.
- **Dom za odrasle Bjelovar** – suradnja u programu Biblio vrtuljak
- **Udruga slijepih Bjelovar** – prema ugovoru Knjižnica jedanput mjesечно šalje popis zvučnih knjiga Udrudi, koja povratnom informacijom javlja koje nove zvučne knjige žele, a koje potom Knjižnica nabavlja za fond.
- **Udruga tjelesnih invalida Bjelovar** – redovno informiranje i uključivanje njihovih članova u programe knjižnice.
- **Izdavačka kuća „Mala zvona“ Zagreb** – suradnik u manifestaciji *Uberi priču*
- **Veleučilište u Bjelovaru** – kontinuirana suradnja kroz program *Knjiška akademска četvrt* i subvencionirane članarine za studente VUB-a
- **HORKUD „Golub“ Bjelovar** – u suradnji sa Sekcijom za tradicijsko tekstilno rukotvorstvo u Knjižnici se provode radionice pod nazivom – „Čipka na drot“, u sklopu ciklusa „Šareni dan“.
- **Organizacija BOK fest** – suradnja u popratnim kulturnim aktivnostima za vrijeme trajanja BOK festa

Program **TEDxNKPPBjelovar** se provodi u suradnji s partnerima, a u 2023. godini su to uz Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske bili: Koestlin; Karla, salon za njegu tijela; OPG Perec; Kulturni i multimedijski centar; Kasački klub Bjelovar; OPG Horvat; ZU Ljekarna Bjelovar; Caffe bar Sinatra Bjelovar i Vinarija Coner.

ŽUPANIJSKA MATIČNA RAZVOJNA SLUŽBA

Županijska matična razvojna služba Knjižnice djeluje na području Bjelovarsko-bilogorske županije gdje provodi nadzor i savjetovanje za narodne i školske knjižnice.

Županijska mreža knjižnica u 2023. nad kojima ŽMRS provodi nadzor obuhvaćala je **6 narodnih knjižnica** (*Narodna knjižnica „Petar Preradović“, Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar, Hrvatska knjižnica i čitaonica „Đuro Sudeta“ Garešnica, Gradska knjižnica „Mato Lovrak“ Grubišno Polje, Gradska knjižnica „Slavko Kolar“ Čazma, Hrvatska knjižnica Općine Hercegovac*), **1 područnu knjižnicu** (Nova Rača), **1 knjižnični stacionar** (Dom umirovljenika Bjelovar), **1 izdvojeni odjel** (izdvojeni odjel u Velikom Grđevcu GK „Mato Lovrak“ Grubišno Polje), **1 pokretna knjižnica** (Bibliobus *Narodne knjižnice „P. Preradović“*), **26 knjižnica osnovnih i 13 knjižnica srednjih škola te knjižnice u 2 učenička doma**.

POSLOVI ŽUPANIJSKE MATIČNE RAZVOJNE SLUŽBE U 2023.

U skladu s Planom i programom rada poslovi Županijske matične razvojne službe u 2023. godini bili su sljedeći:

- praćenje dosegnutih knjižničnih standarda (prostor, oprema, zaposlenici, knjižnični fond) u školskim i narodnim knjižnicama u Županiji kroz provođenje stručnih nadzora i stručnih posjeta te analizom prikupljenih statističkih podataka u Sustavu jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica
- stručno-savjetodavne aktivnosti s ciljem unaprjeđenja stručnih temelja za rad knjižnica i suradnja s knjižnicama kroz zajedničke programe i aktivnosti u poticanju čitanja i korištenja knjižničnog fonda i usluga
- stalno stručno usavršavanje knjižničara – skupna i individualna edukacija putem tečajeva i konzultacija s ciljem unaprjeđenja kompetencija knjižničara i razvoja knjižničnih usluga za korisnike
- sudjelovanje u radu stručnih društava i tijela, objavljivanje stručnih radova te suradnja s medijima s ciljem promicanja i unaprjeđenja županijske mreže knjižnica te knjižničarstva općenito
- izgradnja jedinstvene mreže knjižnica u Županiji

Koordinacijom rada narodnih knjižnica u Županiji održana su dva sastanka ravnatelja i voditelja narodnih knjižnica (veljača, prosinac).

U 2023. u garešničkoj knjižnici zaposlena je jedna stručna djelatnica te je sada ukupno u knjižnici zaposleno troje stručnih djelatnika, knjižničara. U daruvarskoj knjižnici je u mirovinu s krajem godine otišla voditeljica Knjižnice za češku nacionalnu manjinu u RH i jedna spremaćica. U tijeku je natječaj za ta dva radna mjesta. Sve su knjižnice obilježile MHK koji je bio posvećen prevoditeljima. Organizirala su se predavanja, književni susreti, besplatna učlanjenja, obilasci knjižnice, izložbe, radionice, glazbene večeri.

Od 16. siječnja 2023. godine narodne i školske knjižnice unosile su statističke podatke o radu za 2023. godinu u online *Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica*. Prikupljanje i obrada statističkih podataka u elektroničkom obliku dostupno je preko aplikacije za prikaz podataka: <http://hk.nsk.hr/>. Matična razvojna služba pružala je pomoć svim knjižnicama u vezi online Sustava putem telefona, maila, društvenih mreža ili na terenu, odlaskom u knjižnicu. Prema prikupljenim podacima voditeljica ŽMRS izradila je *Analize rada narodnih i školskih knjižnica u 2022. godini*.

Održana su 4 stručna sastanka SV voditelja ŽMRS za narodne i školske knjižnice na kojima se raspravljalo o aktualnim temama vezanim uz rad narodnih i školskih knjižnica:

- 27. ožujka (NSK) sa sljedećim temama – Pravilnik o zaštiti, reviziji i otpisu knjižnične građe (NN 27/2023), ažurirani obrasci za reviziju i otpis u knjižnicama i za godišnji otpis u knjižnicama, obrazac za stručni nadzor u narodnim knjižnicama, suglasnost ŽMRS za obavljanje usluge pokretne knjižnice i organiziranje bibliobusne službe, inicijativa o aktivnijoj suradnji sa ŽMRS oko preseljenja školskih knjižnica i suradnje oko izgradnje novih škola, 14. savjetovanje za narodne knjižnice u RH
- 12. lipnja (NSK) sa sljedećim temama – višegodišnji program djelovanja matičnih knjižnica za razdoblje od 2022. do 2030. godine; opisna analiza statističkih podataka za 2022.; izvješća sa skupova i najava nadolazećih skupova
- 18. rujna (NSK) sa sljedećim temama – suradnja HTV3 i knjižnica - pokretanje nove emisije namijenjene čitateljima i promicanju kulture; predstavljanje web aplikacije Lexie; kriteriji za vrednovanje knjižničnih manifestacija; prvi krug otkupa knjiga za narodne knjižnice u 2023. po novom modelu; radionica *Kako se priključiti Erasmus+ programu?*
- 4. prosinca (NSK) sa sljedećim temama – Matična razvojna služba za digitalne knjižnice i zbirke; *E-Kultura* - što nakon završetka projekta?; projekt građanske znanosti *Dendroteka*; *HAWaton* - natjecanje srednjoškolaca za izgradnju tematske zbirke; portal *eMatična*; projekt *Knjižnice i održivi razvoj*; školske knjižnice u Gradu Zagrebu i Zagrebačkoj županiji; suradnja knjižničara i konzervatora u očuvanju pisane baštine.

Ostali sastanci i suradnja s *Hrvatskim zavodom za knjižničarstvo i Ministarstvom kulture i medija* (*Služba za arhivsku i knjižničnu djelatnost, Sektor za arhivsku, knjižničnu i muzejsku djelatnost, Uprava za archive, knjižnice i muzeje*)

- 25. siječnja (NSK) – *Novi model otkupa knjiga za narodne knjižnice u 2023. godini - pilot projekt*
- svibanj – priprema za sastanak na temu screening podzakonskih dokumenata
- lipanj – prikupljanje primjedbi i prijedloga vezanih uz novi model otkupa knjiga

Za potrebe *Hrvatskog zavoda za knjižničarstvo, Ministarstva kulture i medija*, HKD-ovih komisija i sekcija županijska matična razvojna služba prosljeđivala je i popunjavala sljedeće upitnike i ankete:

- dostavljeni podaci MKM-u o besplatnom upisu u narodne knjižnice BBŽ

- prosljeđivanje i ispunjavanje ankete o raširenosti digitalnih kompetencija među knjižničarskim djelatnicima u narodnim knjižnicama
 - ispunjavanje upitnika o financiranju narodnih knjižnica u RH
 - prosljeđivanje i ispunjavanje upitnika o održivim navikama zaposlenika knjižnica
 - upitnik o sudjelovanju u projektu *Čitam lakše! – pristupačnost čitanja digitalnih sadržaja*
- Županijska matična razvojna služba je u travnju organizirala održavanje **19. Susreta najčitatelja za Bjelovarsko-bilogorsku županiju** koje je finansijski poduprlo Ministarstvo kulture i medija. Domaćin susreta bila je *Hrvatska knjižnica i čitaonica „Đuro Sudeta“ Garešnica*. U šest županijskih narodnih knjižnica ima oko 9 tisuća korisnika, a za izbor najčitatelja odabire se oko 25 korisnika svih šest narodnih knjižnica među kojima su i djeca i odrasli. Susretima se promovira hrvatsko nakladništvo i hrvatska književnost te važnost povezivanja narodnih knjižnica kroz zajednički projekt koji promiče čitanje u cijeloj županiji. Sponzor susreta bila je nakladnička kuća *Fraktura* koja je donirala knjige najčitateljima, a gost *Susreta* je bio autor Roman Pavić.

STRUČNI NADZOR

U 2023. godini obavljen je stručni nadzor *Pučke knjižnice i čitaonice Daruvar*. Izvješće o stručnom nadzoru poslano je u *Grad Daruvar, Hrvatski zavod za knjižničarstvo i Ministarstvo kulture i medija (Uprava za arhive, knjižnice i muzeje)*.

Sva Izvješća o stručnim nadzorima poslana su u *Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu* savjetnici za školske knjižnice, savjetnici u *Ministarstvu znanosti i obrazovanja* te *Upravnom odjelu za društvene djelatnosti i obrazovanje BBŽ*.

Praćenje rada školskih knjižnica obavlja se neposrednim uvidom u njihov rad te na temelju izvješća koje knjižnice dostavljaju Županijskoj matičnoj razvojnoj službi te putem analize statističkih podataka o radu knjižnica.

U knjižnicama osnovnih škola prema *Pravilniku o otpisu i reviziji knjižnične građe* (NN 21/02) obavljeno je 8 revizija knjižnične građe: *OŠ Sirač, OŠ Veliki Grđevac, OŠ Dežanovac, OŠ „Ivan vitez Trnski“ Nova Rača, OŠ Hercegovac, Centar za odgoj, obrazovanje i razvojnu podršku Bjelovar i OŠ Velika Pisanica, OŠ Ivanska*. U knjižnicama srednjih škola obavljeno je 5 revizija: *Komercijalna i trgovačka škola Bjelovar, Tehnička škola Daruvar, Ekonomski i turistička škola Daruvar, Gimnazija Daruvar, Turističko-ugostiteljska i prehrambena škola Bjelovar*.

Tijekom 2023. godine stručni nadzor je obavljen u sedam školskih knjižnica: *Srednja škola Čazma, OŠ Čazma, IV. OŠ Bjelovar, OŠ Grubišno Polje, Srednja škola Grubišno Polje, OŠ „Ivan vitez Trnski“ Nova Rača i OŠ Veliki Grđevac*.

Sva Izvješća o stručnim nadzorima poslana su u *Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu* savjetnici za školske knjižnice, savjetnici u *Ministarstvu znanosti i obrazovanja* te *Upravnom odjelu za društvene djelatnosti i obrazovanje BBŽ*.

NABAVA GRAĐE I IZGRADNJA ZBIRKI

Na *Poziv za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2023. godinu*, za programsko područje knjižnične djelatnosti narodnim knjižnicama Bjelovarsko-bilogorske županije odobrena su sredstva za 32 programa. Zahvaljujući pozitivnom radu i prepoznatljivosti u zajednici narodne knjižnice Bjelovarsko-bilogorske županije povukle su 87.615,00 € proračunskih sredstava. Najveći dio sredstava dodijeljen je za nabavu knjižne i neknjižne građe, ukupno 74.450,00 €. Iako se radi o povećem iznosu važno je napomenuti kako se knjižnicama iz godine u godinu smanjuju redovna sredstva za nabavu građe. Sve narodne knjižnice u BBŽ dobivaju manje sredstava za redovnu nabavu, a više za otkup. S namjenskim sredstvima sudjelovali su i gradovi osnivači knjižnica.

Knjižnice su kroz godinu poticane da izrađuju zbirke periodike i zavičajnu zbirku kao posebno vrijednu koja predstavlja dio cijelovite povijesti mjesta.

U troškovima nabave knjižnične građe za školske knjižnice namjenskim sredstvima za nabavu lektire sudjelovalo je *Ministarstvo znanosti i obrazovanja*, a *Grad Bjelovar* je za četiri gradske osnovne škole izdvojio sredstva za nabavu građe u školskim knjižnicama.

POTICANJE STRUČNOG USAVRŠAVANJA KNJIŽNIČARA

Informacije o stručnim skupovima i webinarima redovito su prosljeđivanje knjižničarima. Županijska matična razvojna služba ima godišnju pretplatu na *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* te se za zbirku literature iz knjižničarstva redovito nabavlja nova literatura. Zbirka je dostupna na korištenje svim korisnicima knjižnice, no namijenjena je prije svega stručnom usavršavanju samih knjižničara. U organizaciji Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara ŽMRS je dogovorila radionicu za knjižničare u županiji: *Od sagorijevanja do ravnoteže*. Radionica za prevenciju *burnouta* je održala magistra socijalnog rada Adrijana Al Nidawi i održana je 12. svibnja 2023. godine na Studijskom odjelu Narodne knjižnice „Petar Preradović“.

Stručni ispit u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici prijavila je i položila jedna djelatnica Narodne knjižnice „Petar Preradović“.

Tijekom 2023. godine voditeljica ŽMRS u suradnji sa *Županijskim stručnim vijećem školskih knjižničara* organizirala je tri skupa školskih knjižničara na kojima je školske knjižničare informirala o aktualnim temama vezanim za knjižničarstvo:

- Županijski stručni skup školskih knjižničara *Izazovi u virtualnom svijetu i mentalna higijena* (Ivanska, 10. svibnja 2023.)
- Županijski stručni skup školskih knjižničara (Garešnica, 4. listopada 2023.)
- Županijski stručni skup školskih knjižničara *Primjena knjižničarskih kompetencija u procesu aktivnog učenja i poučavanja* (Bjelovar, 12. prosinca 2023.)

Voditeljica ŽMRS sudjelovala je na 14 webinara i stručnih skupova, držala izlaganja i objavljivala radove u stručnim glasilima.

ZAKLJUČAK

Knjižnica ima značajnu ulogu u kulturno-društvenom životu Bjelovara, njegove okolice i jednom dijelu Bjelovarsko-bilogorske županije na čijem području obavlja knjižničnu djelatnost. Djelovala je u skladu sa svojom misijom, vizijom i zadanim ciljevima, oslanjajući se na tradicionalne vrijednosti nastavlja s pružanjem provjerenih usluga i programa ali uvodi i nove usklađene sa suvremenim društvom i potrebama modernog korisnika. Knjižnična građa i knjižnična djelatnost od posebnog su interesa za Republiku Hrvatsku i prema *Zakonu o knjižnicama* uživaju njezinu osobitu zaštitu. Stoga je Knjižnica sustavno radila na izgradnji kvalitetnog knjižničnog fonda o kojem je skrbila u skladu sa svim propisima i korisnicima pružala provjerene informacije. U 2023. godini Knjižnica bilježi blagi pad ukupnog broja članova, ali je ukupan broj korištenja knjižničnih usluga i programa u porastu u odnosu na prethodnu godinu što potvrđuju prikazani statistički podatci. Knjižnicu je ukupno posjetilo približno 88 000 osoba koje su koristile knjižnične usluge i programe ili sudjelovale u nekom od ponuđenih programa tijekom 2023. godine. Razvidan je angažman knjižničara koji su maksimalno izlazili u susret korisničkim skupinama i zajednici kako bi zadovoljili njihove potrebe i interes vezane uz osiguravanje i pružanje knjižničnih usluga i programa. Aktivnosti Knjižnice, tradicionalne i suvremene, bile su usmjerene na izgrađivanje kvalitetnog knjižničnog fonda, osiguravanje slobodnog pristupa informacijama i znanju, kako onom pohranjenom u Knjižnici, tako i izvan nje, djelovanju na promociji knjiga i čitanja, razvijanju pismenosti, od funkcionalne do informacijske, stvaranju i njegovanju čitateljske kulture u svim korisničkim skupinama te aktivnom sudjelovanju u kulturnom i društvenom životu zajednice i šire.

Nekoliko značajnijih aktivnosti koje su obilježile 2023. godinu:

- U rujnu 2023. godine Knjižnica je uspješno završila dvogodišnji **projekt *Moja putujuća knjižnica*** UP.02.1.1.15.0072. 2021. godine sklopljen je Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte financirane iz Europskog socijalnog fonda u sklopu programa 2014.–2020. Tijekom dvije godine održano je više desetaka radionica za ciljne skupine, djecu i mlade iz ruralnih sredina i žene iznad 54 godina te je nabavljeno novo bibliobusno vozilo u vrijednosti 170.230,27 eura. S novim vozilom Knjižnica je sudjelovala na **Festivalu bibliobusa** u Splitu 26. svibnja 2023.
- **Konstrukcijska obnova zgrade Dječjeg odjela** završena je u roku do 30. lipnja 2023. Do kraja 2023. izrađena je dokumentacija potrebna za cijelovitu obnovu i opremanje. Obnovom zgrade Dječjeg odjela dobit će se dodatni prostor u potkovlju od 330 m² te se predviđa da će time biti zadovljene prostorne potrebe za neometano odvijanje programskih aktivnosti Dječjeg odjela i Igraonice i pohranu knjižnične građe tog odjela.
- Matična zgrada Knjižnice je 5. prosinca 2023. prijavljena na Javni poziv Ministarstva kulture i medija RH za **Energetsku obnovu zgrada sa statusom kulturnog dobra** za što je prethodno sudjelovala u izradi potrebne dokumentacije.
- Knjižnica je uspješno završila još jedan europski projekt - **Erasmus+, Ključna aktivnost 1, područje obrazovanja odraslih, pod nazivom – Knjižnica kao središte neformalnog i**

informalnog učenja za odrasle br.: 2020-1-HR01-KA104-077155 što je potvrdilo prihvaćeno završno izvješće. Rezultat projekta su dva programa koje Knjižnica organizira za svoje korisnike, tematska soba za potrebe igre na principu escape room-a *Slučaj ukrađenog rukopisa* i ciklus edukativnih radionica za digitalnu pismenost *Čemu služi ova tipka*.

- Članovi Razvojnog tima izradili su **Akcijski plan** kao prateći dokument *Strateškog plana Narodne knjižnice „Petar Preradović“ 2022.–2027.* radi dostizanja zadanih ciljeva sa svrhom unaprjeđenja ukupnog knjižničnog poslovanja.
- 24. i 25. travnja Knjižnica je bila domaćin **Međunarodnog festivala slikovnice Ovca u kutiji** u sklopu kojega je organizirala i provela 8 predstavljanja slikovnica u kojima je ukupno sudjelovalo preko 500 korisnika i posjetitelja.
- Program **Zezeleni se!** koji Knjižnica provodi u sklopu nacionalnog projekta Zelenih knjižnica našao se među deset nagrađenih u natjecanju **Zelene knjižnice i projekti zelenih knjižnica** kojeg je organizirala IFLA. Program je predstavljen na IFLA-inoj godišnjoj konferenciji u Rotterdam **IFLA WLIC 2023** poster izlaganjem **Go Green: promoting sustainable development through the innovative program of Bjelovar public library**.
- U 2023. Knjižnica je pokrenula novi program **Ciklus predavanja o mentalnom zdravlju** koji bilježi iznimnu posjećenost na temelju čega možemo zaključiti da su prepoznate potrebe i interesi građana za ovom temom o kojoj javno govore priznati stručnjaci koji se bave mentalnim zdravljem.
- Knjižnica je inicirala i pokrenula projekt pod nazivom **Kulturni četverokut : baštinske ustanove grada Bjelovara** koji će kontinuirano provoditi u suradnji s Državnim arhivom Bjelovar i Gradskim muzejom Bjelovar okviru kojega će ustanove organizirati aktivnosti s ciljem promocije kulturne zavičajne baštine koju čuvaju među svojim zidovima. Projekt je predstavljen na znanstveno-stručnom skupu *Integritet regija i turistički razvoj : A gdje su tu Bjelovar i Bilogora?* U sklopu Dana turizma i Dana grada Bjelovara u organizaciji Instituta za turizam i Grada Bjelovara.

Zaključno, cijelokupno djelovanje Knjižnice bilo je usmjereni na pružanje provjerenih usluga i programa s ciljem zadovoljavanja informacijskih, obrazovnih, kulturnih, društvenih i rekreativskih potreba korisnika prema odgovarajućim propisima i pravilima te stvaranju društva znanja i kvalitetnijih uvjeta života za sve stanovnike Bjelovara i okolice.

Doneseno na Upravnom vijeću Narodne knjižnice „Petar Preradović“ 8. veljače 2024.

klasa: 612-04/24-02/01

urbroj: 2103-1-9-02-24-1

ravnateljica:

Vjeruška Štivić, viša knjiž.

predsjednica Upravnog vijeća:

Irena Rašo, knjiž.